

AP'den Ankara'da Özkan, İzmir'de de Ertan ön yoklamaya katılıyor

ÖN SEÇİM BUGÜN YAPILIYOR

CHP'nin

İZMİR
ESKİŞEHİR
MERSİN

**BELEDİYE
BAŞKAN
ADAYI KİM
OLMALIDIR?**

**BUGÜN 4.
SAYFAMIZDA**

DiSK sendikalarının yerel seçimlerle ilgili resmi bir açıklama yapmadığı bildirildi

Dünya bazı gazetelerde DiSK'e bağlı bazı sendikaların bir açıklama yaparak yerel seçimlerde iştirak etmediklerini bildirdikleri haberi yer almıştır. Bazı gazetelerde 13 haziran'da 25 DiSK Sendikası adına yapıldığı ileri sürülen ve Tekstil Sendikası Genel Başkanı Ruza Güven, İstiklal-Sendikası Genel Başkanı Vekil Kenan Akman, Tekstil Genel Sekreteri Yumurtacı'nın imzalarıyla yapıldığı diğer bazı sendikaların da imzaları bulunan açıklamada, DiSK üyesi olmayan Ozmobil iş ve Çağdaş Gıda iş gibi sendikaların da yer aldığı öğrenilmiştir. Dünyada haberlerin basında yer alması sonra DiSK'e bağlı birçok sendika yetkilisi ve DiSK yöneticisi, böyle bir toplantı ve açıklamadan haberdar olmadıklarını bildirmişlerdir. Bildirinin altında imzaları olan Aster İş-TenFa (Devamı Say. 9 S. 3'de)

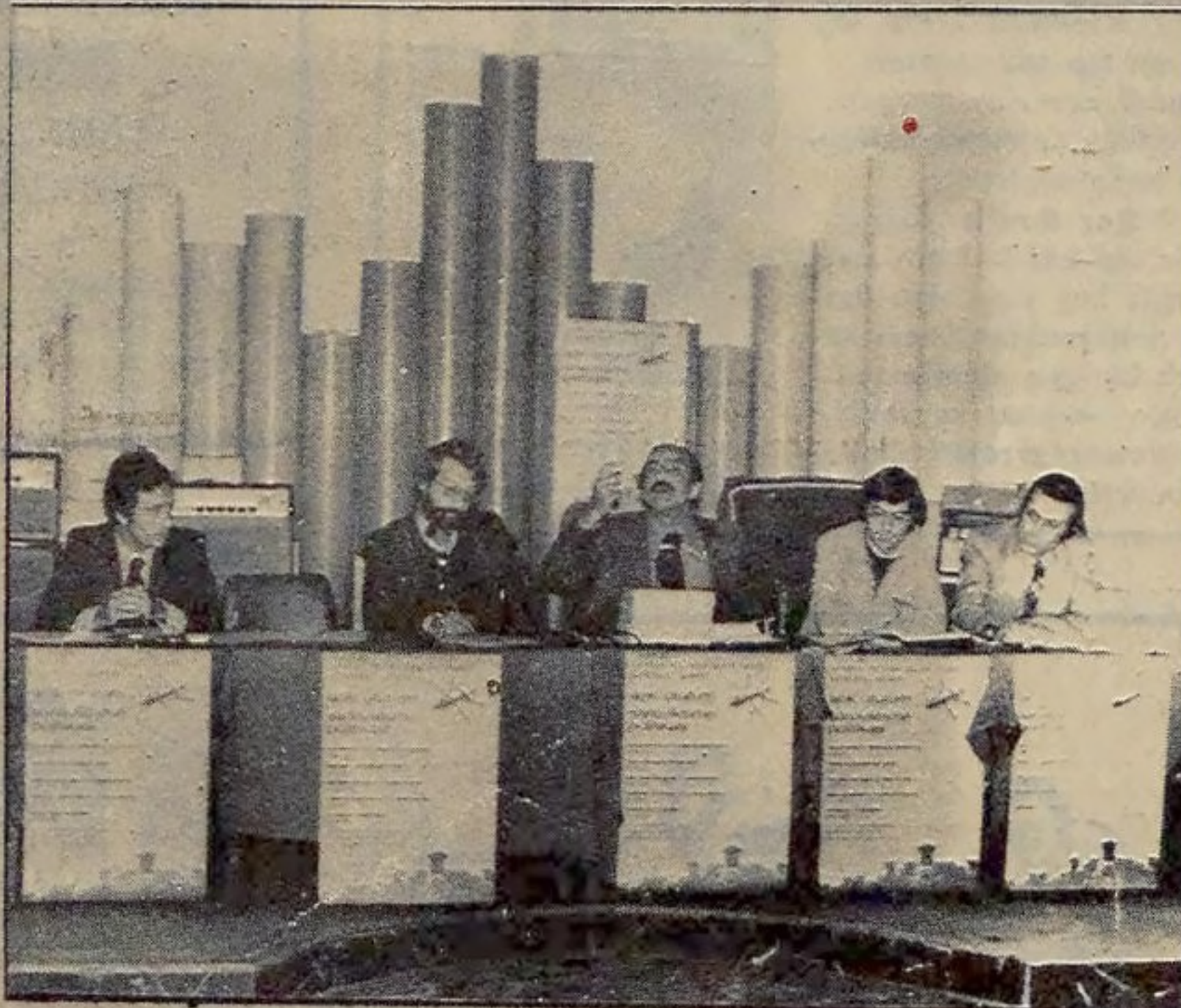
MHP VE MSP TÜM İL VE İLÇELERDE MERKEZ YOKLAMASI YAPIYOR

ANKARA - (AJANSLAR) 11 Aralık yerel seçimlerinde parti -lerden aday olacaklar için, önseçim bugün yapılmaktadır. CHP İl dışında bütün illerde Belediye Başkanlığı seçimi için önseçim yaparken diğer partiler bu konuda genellikle teşkilatlarını serbest bırakmışlardır. AP GENEL İDARE KURULU KARARLARI Adalet Partisinin dün yapılan Başkanlar Divanı toplantısında İstanbul dışında bütün kentlerde ön seçim yapılması kararlaştırılmıştır. Ancak AP'de pek çok kente yalnız bir adayın başvurduğu bu nedenle de yapılacak önseçimin göstermelik olacağı bildirilmektedir. MHP ve MSP yetkilileri ise merkez-yoklaması yapacaklarını belirtmişlerdir. DP yetkilileri teşkilatlarının adaylarını, saptama ve seçime katılma konusunda serbest olduğunu belirtmişlerdir. "Ancak şu kadarını söyleyelim büyük illerin hepsinde (Devamı Say. 9 S. 1'de)

İZMİR'DE BİR CHP İL YÖNETİM KURULU ÜYESİNİN 13 YAŞINDAKİ OĞLU TECAVÜZE UĞRADI

İZMİR - (A.A.) A. A'nın verdiği bir habere göre, dün İzmir'de ön seçimleriyle ilgili olarak ortaya bir "Skandal" haberi atılmıştır. CHP İl Sekreteri Kemal Keskin'in 13 yaşındaki oğlunun, Belediye Başkan adaylarından Sedat Akman'ın rakipleri tarafından kaçırılarak tecavüze uğradığı ileri sürülmüştür. CHP İl Belediye Başkanı ve aday İhsan Ayanak ise, geçmiş olsunna gitmişti. Muhittin Kırıyancı'nın evinden ajanları tarafından "Olayı nefretle kınadığını, olayın cinaset sapkınları tarafından yapıldığını, laşikliği, siyasi bir amacı, olmayan böyle bir zabta olayının CHP İl binasından, pro-

"SANAYİLEŞME POLİTİKASI" PANELİ YAPILDI

TMMOB'ye bağlı Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nce düzenlenen "Sanayileşme Politikası" adlı tartışmalı toplantı dün yapılmıştır. MMO İstanbul Şube Başkanı Nurettin Yalçın'ın açılış konuşması ile başlayan panelde çok sayıda dinleyici katılmıştır. Sanayileşme Politikası panelinde ilk konuşmacı Prof. Dr. Sadun Aren yapmıştır. Aren "Sanayileşmenin iç dinamiği ve emperyalizm" konularındaki görüşlerini açıklamıştır. Tartışmalı toplantıya katılan diğer konuşmacılardan, İsmail Cem, "Türkiye'de az gelişmişliğin tarihi", Özlem Özgür, "Türk Sanayinin yapısı ve temel sorunları", Nuri Yıldırım "Tekelleşme ve çöküşün ilişkileri" ve Hikmet Çetin, "Sanayileşme-Planlama" konularındaki görüşlerini açıklamışlardır.

Demokratik kitle eylemleri güçleniyor

5 ILDE PAHALILIK VE FAŞİZM LANETLENDİ

Ankara'da kadınlar, İzmir'de tüm demokratik güçler yürüdü

● Trabzon, Denizli ve Bursa'da da miting ve yürüyüşler yapıldı

Dün ülkemizde, demokratik kitle eylemlerinin, kitle protestolarının yükseldiği ve yoğunlaştığı bir gün yaşanmıştır. Sinema emekçilerinin gerici sansür yasasını protesto ve sosyal güvence hak istemleriyle İstanbul'dan Ankara'ya kadar uzanan yürüyüşleri başlarken, Ankara'da emekçi kadınlar, pahalılığı kitle bir eylemle protesto etmişler, İzmir'de (Devamı Say. 9 S. 5'de)

Yürüyüşe ünlü sinema sanatçıları, Yazarlar ve Yönetmenler katıldı

Taksim anıtının önünde ünlü sinema oyuncularını Fatma Girik ve Fikret Hakan yürüyüşüne katıldılar. Hep bir ağızdan yinelenen antla, hakları alınmacaya kadar mücadeleye devam edileceği belirtildi. (Fotoğrafçılar: Coşkun ARAL - Ender ERKEK)

Sinema emekçilerinin "Sansüre Hayır" yürüyüşü başladı

● Yarın sabah Ankara'da bir yürüyüş yapılacak
● 5 Kasım'ın sinema bayramı olması istendi

Sinema emekçilerinin İstanbul-Ankara yürüyüşü halk tarafından ilgiyle izlendi. Yürüyüş korteji alkışlarla Ankara'ya uğurlandı.

Ankara Valisinin, Dedeman grevine uyguladığı baskılar protesto edildi

ANKARA - (İSTA) DiSK 1. Bölge Temsilciliği ve DiSK'e bağlı sendikalar Dedeman Otel'de Ankara (Devamı Say. 9 S. 3'de)

Işıklar: DiSK'te çeşitli oyunlar tezgahlanıyor

● Örgütlenme Dairesi Başkanı "İşçi Sınıfımız bu oyunlara izin vermeyecek" dedi

DiSK Yürütme Kurulu üyesi Fehmi Işıklar Keremik İş 4. Olağan Genel Kurulunda konuşurken.

İSTANBUL (İSTA) - DiSK'e bağlı Keremik-İş Sendikası'nın Genel Kurulu'nun da bir konuşma yapan DiSK Yürütme Kurulu üyesi ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Fehmi Işıklar, DiSK içinde çeşitli oyunlar tezgahlandığını, DiSK'in sınıf sendikacılığından uzaklaştırılıp sınıf uzlaşmacılığına çekilmek istendiğine değinmiş ve "İşçi sınıfımız buna izin vermeyecek" dedi. (Devamı Say. 9 S. 1'de)

Sağlık Bakanı Gökçek'in yeğeni öldürüldü

GAZİANTEP (AJANSLAR) MHP Gaziantep İlçe Başkanı ve Sağlık Bakanı Cengiz Gökçek'in yeğeni Mehmet Çarpar önceki akşam Kızılay'da 5-6 el kurşunla ağır yaralanmış ve ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

Otomotiv sanayii tamamen durdu

MESS Bursa'da 7 fabrika

ÇUK

MSP'nin hali

Sinema sanatçıları sansürü protesto için yürüyorlar: Ahlaksızlıktır! MSP'ye, bağlı kamu kuruluşlarındaki işçiler de zam istiyor: Namertir! "Büyük Sanayi Hamlesi" masahını kimse yutmuyor: Hatırlıktır! Anlaşıldı... Bu kafayla MSP'nin hali ibretlik tir!.. A. E.

ODTÜ Rektör Vekilinin evine patlayıcı madde atıldı

Öğretim üyelerine saldırılar sürüyor

● KTÜ rektörü ve Trabzon TÖMÖD Şube başkanının arabalarının dinamitlenmesinin tepkileri devam ediyor
● Ankara'da bir öğrenci daha öldürüldü

HAZER MERKEZİ - KTÜ Rektörü Prof. Erdem Aksoy ve Trabzon TÖMÖD Başkanı Doçent Yusuf Tatar'ın arabalarının dinamitlenmesine tepkileri sürerken, önceki gece de patlamalar sürmüş, ODTÜ Rektör Vekili Profesör Nuri Saryal'ın evine de patlayıcı madde atılmıştır.

Alınan bilgiye göre, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Nuri Saryal'ın Tandoğan Meydanı, Anıttepe Caddesi 5 numaradaki evinin balkonuna meçhul kişilerce gece saat 00.30 sıralarında patlayıcı madde atılmış, patlama sonucunda evin camları kırılmıştır. Bu arada, Prof. Nuri Saryal'a telefon eden meçhul kişiler (Devamı Say. 9 S. 3'de)

ODTÜ yurtları açıldı

● ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ KAPANMA TEHLİKESİYLE KARŞI KARŞIYA.
● SBF'DE AKADEMİK TAKVİM YENİDEN BELİRLENDİ.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Yurtları dünyadaki güvenlik önlemleri altında açılmıştır. 8 ayı aşkın bir süreden beri kapalı bulunan ODTÜ yurtlarının açılması üzerine, yurtlarda kalmak için üniversite (Devamı Say. 9 S. 4'de)

Meclis Başkanlığı görüşmeleri dün de sürdü

ANKARA (İSTA) Millet Meclisi Başkanlığı seçimine gözüm bulabilmek amacıyla siyasi parti grup başkan vekilleri arasında da başlayan görüşmeler dün de devam etmiştir, ancak bir sonuç alınmamıştır. Bu arada toplantılar sırasında MC partileri arasında gene pazarlık başladığı MHP'nin AP'yi kendi adayına desteklemeye ikna etmeye çalıştığı, AP'nin ise pazarlık olarak kendi adayına rümlerini istediği öğrenildi.

TÖB-DER iş Şubesi saldırıya

İS Töb-Der zorla giren lokalde oturmuş saldırıya uğramış yarananlar vardır. O polis tiki na alını Olay menle larında soper

Güney Afrika BM
silah ambargosunu
kınıdı

JOHANNESBURG (THA-UPI)

Güney Afrika Hükümeti ve muhalefet partileri BM'nin zorunlu silah ambargosu uygulama kararını sert bir dille kınıyor.

Dışişleri Bakanı Rolf Botha, BM'nin ambargo uygulama kararının ülkesinde büyük etkileri olmayacağına işaret ederek, kararın "Küçük" ve "ikiyüzlük" olarak nitelenmiştir.

Öte yandan Ulaştırma Bakanı Lourens Muller ise ABD'nin BM'deki Daimi Temsilcisi Andrew Young'ı eleştirerek, insan haklarını savunmak amacıyla değil, sadece derisinin renginin verdiği "Karma"ya duyularıyla hareket ettiğini söylemiştir.

Hindistan Başbakanı
Desai, uçak
kazası geçirdi

YENİ DELHİ - (AA) Hindistan Başbakanı Morarji Desai'nin bir iç gezi sırasında bindiği uçak Assam eyaletindeki bir pirinç tarlasına mecburi iniş yapmış, olayda Başbakan Desai ile oğlu ve çeşitli yerlerinden varlanmışlar, uçanın mürettebatından 5 kişi ise ölmüştür. Uçakta Başbakan Desai dışında 24 kişi daha bulunmaktaydı.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi:
"Uçak kaçırma eylemleri
zararlı oldu,"

BEYRUT (THA-UPI)

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi sözcüsü Bassam Ebu Şerif, geçen ay Lübnan'a uçurulan Mogadishu havaalanına cephenin eski üyeleri tarafından kaçırıldığı açıklanmıştır.

Ebu Şerif, Cephenin Lübnan'a uçurulan kaçırılması olayının düzenlenmesi suçlandırılmıştır. "1969-71 yılları arasında dünya kamuoyuna Filistin davası üstünde toplanarak sarsıcı bir ortam yaratmak amacıyla uçak kaçırma eylemleri

rine girişti. Ancak bu tür eylemlerin faydasız, çok zarar verdiğini görünce vaz geçtik" demştir.

Ebu Şerif, Abu Dahi havaalanında geçen hafta Suriye Dışişleri Bakanı Abdulhalim Kaidan'a suikast girişiminde bulunan ancak yakışıklı Birleşik Arap Emirlikleri Dışişleri Bakanı Şeyh El Gobas'ı öldüren gerillanın da, Lübnan iç savaşının en kanlı çatışmalarına sahne olan Beyrut'taki Tel Zaatar Filistin mültecileri kampı gazilerinin olduğunu söylemiştir.

WHO, modern
tıpla kocakarı
yöntemlerinin
birleştirilmesini
istedi

CENEVRE - (THA)

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) 2000 yılına kadar modern tıbbın herkese "ilk yardım" yetiştirme hedefine "tam anlamıyla ulaşabilmesi için en son tekniklerle "kocakarı yöntemlerini" birleştirmesi gerektiğini bildirmiştir.

WHO raporuna göre bir çok kalınamak ta olan ülkelerde doktorların yanı sıra, ehlinin de başarıyla yararlanabileceği olanakları bulunmaktadır.

Lübnan'da dün
çıkan çatışmada
9 kişi öldürüldü

BEYRUT - (AA)

Lübnan'da dün meydana gelen şiddet olayları sonunda dokuz kişinin öldüğü ve 13 kişinin de yaralandığı bildirilmiştir.

Lübnan'ın kuzey kenti 'Kura'da iç savaş sırasında terkettileri evlerine dönmek isteyen müslüman sivil sığınmacıların saldırıya uğradıkları ve sağcı kristiyanlar solcu müslümanlar arasında çıkan çatışmada 9 kişinin öldüğü bildirilmiştir. Olaya müdahale eden barış gücü askerlerinin bölgede sükuneti sağladıkları söylenmektedir.

Dün Beyrut'un müslüman bölgelerinde bulunan televizyon istasyonu etrafında patlayan 10 kilogramlık dinamitin de başarıyla ya rulanabilme olanakları bulunmaktadır.

KISA HABERLER

WASHINGTON - ABD Başkanı Carter, dört katada çeşitli ülkelere yapacağı gezileri, Kongrenin enerji komitesindeki yeni tasarıya ilişkin görüşmelerini tamamlamasına kadar ertelemiştir.

LAS CASAS - Arkeolojik araştırma bölgesi Palenque'den doğu kenti San Cristobal Las Casas'a ulusal kazıda - rli Enstitüsü yetkilileri taşıyan bir küçük uçak havada patlamış ve uçakta bulunan 13 kişi ölmüştür.

BRASİLLIA - Brezilya hükümeti, İtalyan rejisör Federico Fellini tarafından çekti-

len "Casanova" filmi'nin Brezilya halkının gele - neklerine aykırı ve edeb dışı olduğunu ileri sürerek gösterilmesini yasaklamıştır.

TEL AVIV - İsrail'de çok sayıda devlet kuruluşunun satışa çıkarılacağı bildirilmiştir. Devlet kur - lularının satılması - nın, İsrail Hükümeti'nin ülkede daha liberal bir ekonomiye geçmeyi ön - gören planının sonucu ol - duğu belirtilmektedir.

HAVANA - Küba'nın başkenti Havana'da başlayan balık - çıkış sanayi konulu konferansa 30'dan fazla ba - lantısız ülke temsilcisi katılmıştır.

YENİ DELHİ - Mauritius Başbakanı Sir Seewoosagur Ramgoolam, Hindistan'ın eski Başbakanı İndira Gandi'nin özel servetini Mauritius'a kaçırdığı yolunda - ki iddiaları kesinlikle yalanlamıştır.

BERLİN - Federal Almanya E - konomik İşbirliği Bakan - ı Marie Scheel, Soma - li'deki bir sulama pro - jesi'nin finanse edeceği - ni söylemiştir. Proje - nin maliyetinin 2-3 mil - yarı İra olduğu tahmin edilmektedir.

KUVEYT - Irak'ın, Venezuela'da gelecek ay yapılacak Pet rol ihrac Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) toplantı - sında ham petrol fiyatı - na yüzde 23 oranında zam yapılmasını isteyeceği bil - dirilmiştir.

OLAY

EKİM DEVRİMİNİN
60. YILDÖNÜMÜ

Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü kutlanıyor. 60 yıl önce dünyayı sarsan bu olay, yepyeni bir dönem'in başlangıcıydı.

Ekim Devrimi, dünyanın bütün ülkelerinde yankılandı. Bir yandan işçi sınıfı hareketi yepyeni boyutlara ulaşırken öte yandan da emperyalizme karşı verilen ulusal kurtuluş savaşlarının önu açılıyor, ulusal kurtuluş savaşlarının başını yollar ortaya konuyordu. Bu etkiler, tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de görüldü. Sosyalist hareket tüm dünyada güçlenmeye, yepyeni boyutlara ulaşmaya başladı.

Ekim Devrimi'nin dünya açısından taşıdığı önemi 60. yıldönümü törenlerinde konuşan SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, şu sözlerle ifade ediyor:

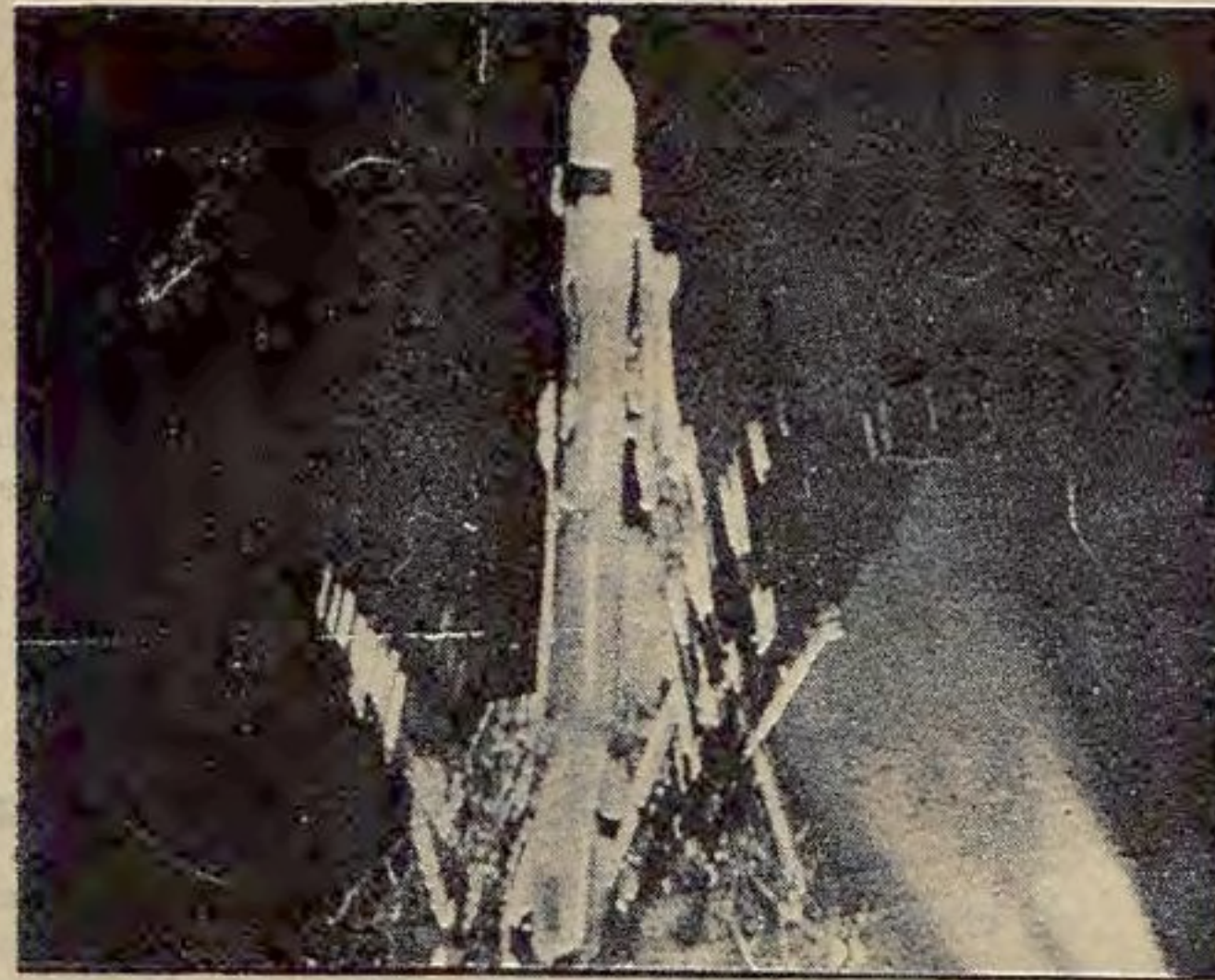
"Ekim Devrimi'nin kazanılan ve sosyalizmin olanakları, zamanımızda insanlığın ilerlemesi için en güvenli bir garantidir. Sosyalizmin, bütün ilerici insanlığa barış, özgürlük, eşitlik ve refah sağlayarak tarihçe şanlıdırın şu ya da bu somut biçimde yeryüzünde egemen toplumsal sistem olacağı devreye doğru yürümektedir."

1918-1920 : İç savaş yılları. Yabancı ülkeler, Sovyet dev - riminin zayıflaması ve yok olması için çok çaba sarfetti - ler. İç gerillalı desteklediler. Ancak iç savaş da Bolşevik ler'in zaferiyle sonuçlandı.

1941-1945 : Alman faşizmine karşı Sovyet insanları, dev - rimlerini ve yurtlarını yitirme korkularıyla, Savaşta 20 mil - yon kişi öldü. Zafer, yine sosyalizmin oldu.

12 Nisan 1961 : İlk insan uzaya gönderildi. Yuri Gagarin aynı zamanda, Sovyetler Birliği'nin ekonomi, bilim ve teknik alanlarındaki gelişmesini simgeliyordu.

Leonid Brejnev, Andrei Gromiko, Vasilii Kuznetsov ve Mikhail Georgadze 3 Kasım'da Krem - lin'de yabancı diplomatlar onuruna verilende - tette, pek çok ülke temsilcisinin Ekim Devri - mi nedeniyle sundukları kutlamaları kabul et - tiler.

7 Kasım 1917 : Bolşevikler Rus - ya'da iktidarı ele geçirdi...

1917'DEN 1977'YE
EKİM DEVRİMİ İÇİN
NELER DEDİLER?

WOODROW WILSON (ABD BAŞKANI) 1917

Bolşeviklerin dünya kamuoyu gözündeki başarıları, en etkin bir silahı ellerinde bulundurmaları yüzündendir. Bu silah "Baş politikası"dır. Silahı ellerinden alıp bız kullanmalıyız.

Karl Kautski (ikinci emasyonal liderlerinden) 1918
Sovyet hükümeti çok fazla ayakta kalamaz. Birkaç gün içinde düşecektir.

Mareşal Foch (Ünlü Fransız Mareşali) 1919
1919 yılı sonlarında Bolşevizmin yıkıldığını göreceğiz.

Vasilii Kolarov (Bulgaristan işçi sınıfı liderlerinden) 1921
Sovyet devrimi, her kitle hareketinin zafere ulaşmak için örgütlü bir güç tarafından yönetilmesi gereğini ortaya koydu.

HAKİMİYETİ MİLLİYE GAZETESİ (TÜRKİYE) 1927

Devrimin, her biri açılması gereken engeller açısından birer yüz - yıl kadar uzun olan 10. yıldönümünde, Sovyetler Birliği'ni kutluyoruz. Sovyetler Birliği uluslararası hayatın önemli bir unsurudur.

The Times (İngiltere) 1928
Bolşevikler, en elverişli koşullarda bile 50 yılda yap - labilecek işleri 5 yılda yapmaya çalışıyorlar.

Harry S. Truman, (Amerikalı senatör) 1941
Almanya ilerlemeye devam ederse Rusya'yı, aksi halde Al - ya'yı desteklemeyiz. Önemli olan onları birbirlerine karşı

Charles de Gaulle (Fransa) 1942
Tüm yurtsever Fransızlar Sovyetler'in zaferini - yor. Almanya batarken Sovyet gücünün yükseldiği - yor. Dünya bu 175 milyonluk halkın, savaşmayı, y - gekmeyi ve gereğinde vurmaya, ve birliğini en - bile kaybetmemeyi bildiği için savaşta kazandı.

Harry Truman (ABD Başkanı) 1945
Güçlü Sovyetler Birliği'nin uygarlık ve özgürlük - kaları yürekten kutluyoruz. Sovyet halkı olağanüstü - gürlüğe ayak bir halkın, kendi içinde ne kadar üstün - barlık güçlerini ezeceğini dünyaya göstermiştir.

Jawaharlal Nehru (Hindistan Başbakanı)
Sovyet Devrimi insanlığa büyük e - dürlmesi mümkün olmayan güçlü bir - bir uygarlığın temellerini atmıştır.

Ho Shi Minh (Vietnam Demokratik Cam -)
Ekim Devrimi anti emperyalist devrim - için ulusal kurtuluş çağını açmıştır.

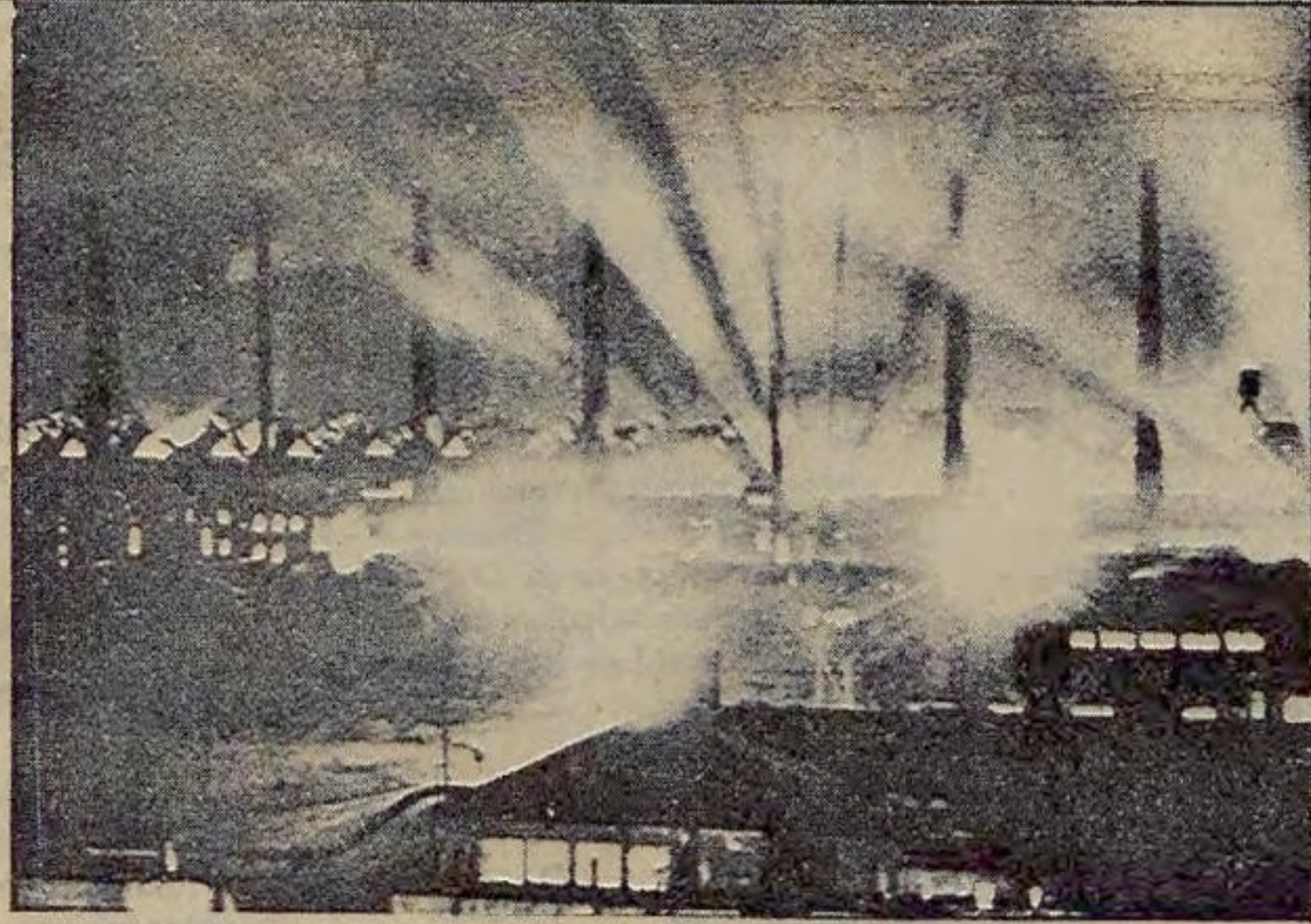
New York Times (ABD) 1961
SSCB dünyanın en güçlü v - dir. Halen, halkın yaşam seviyesi ülke - dir. Dünya, bilim, teknik, müzik, edebiy - tiği'nin katkılarıyla zenginleşmiştir.

EKİM DEVRİMİNİ KUTLAMA TÖRENLERİ

Ekim Devrimi dünya - na hemen tüm ülke - lerinde çeşitli törenler kut - lanıyor. Aşağıda bunların ba - zılarını aktarıyoruz.

SOVYETLER BİRLİĞİ :

Tüm cumhuriyetlerde bi - nalar sokaklar ve alanlar , panolarla, afişlerle ve tak - larla süsleniyor. Tüm işle - melerde, örgütlerde toplan - tılar düzenlenecek. Mosk - va, Leningrad (devrim ö - nesi Petrograd), Kief, Minsk ve diğer kentlerde, yabancı ko - nukların da hazır bulunduk - lan şenlikler düzenlene - cek. Cumhuriyetlerin baş - kentlerinde ve diğer büyük kentlerde askeri geçit tö - renleri ve emekçi gösteri - leri yapılacak.

FİNLANDIYA : 100'den fazla Fin kenti ve belediyesinin hazırla - yıp imzaladıkları Ekim Dev - rimi'ni kutlama bildirisi Sov - yetler Birliği'ne gönderile - cek. Cumhurbaşkanı : Urho Kekkonen'in ve Finli politi - kacı Ahti Karkalainen'ingi - rişimiyle çeşitli törenler dü - zenlenecek.

SURİYE : Suriye'de "Ekim Devri - mi Haftası" başlatıldı. Ekim Devrimi yıldönümünde, Su - riye'nin çeşitli kentlerinde gösteri ler ve toplantılar ya - pılacak.

İNGİLTERE : Londra'da düzenlenecek bir toplantıda E -

kim Devrimi ve uluslararası önemi tartışılacak. Bu ara - da Ekim Devrimi üzerine bir broşür çıkartılacak.

BULGARİSTAN : Bulga - ristan'da her kent, 7 Ka - sım arifesinde büyük tören - ler düzenliyor. Sofya'da ise Ekim Devrimi ve Bulgaris - tan adlı bir sergi açılıyor..

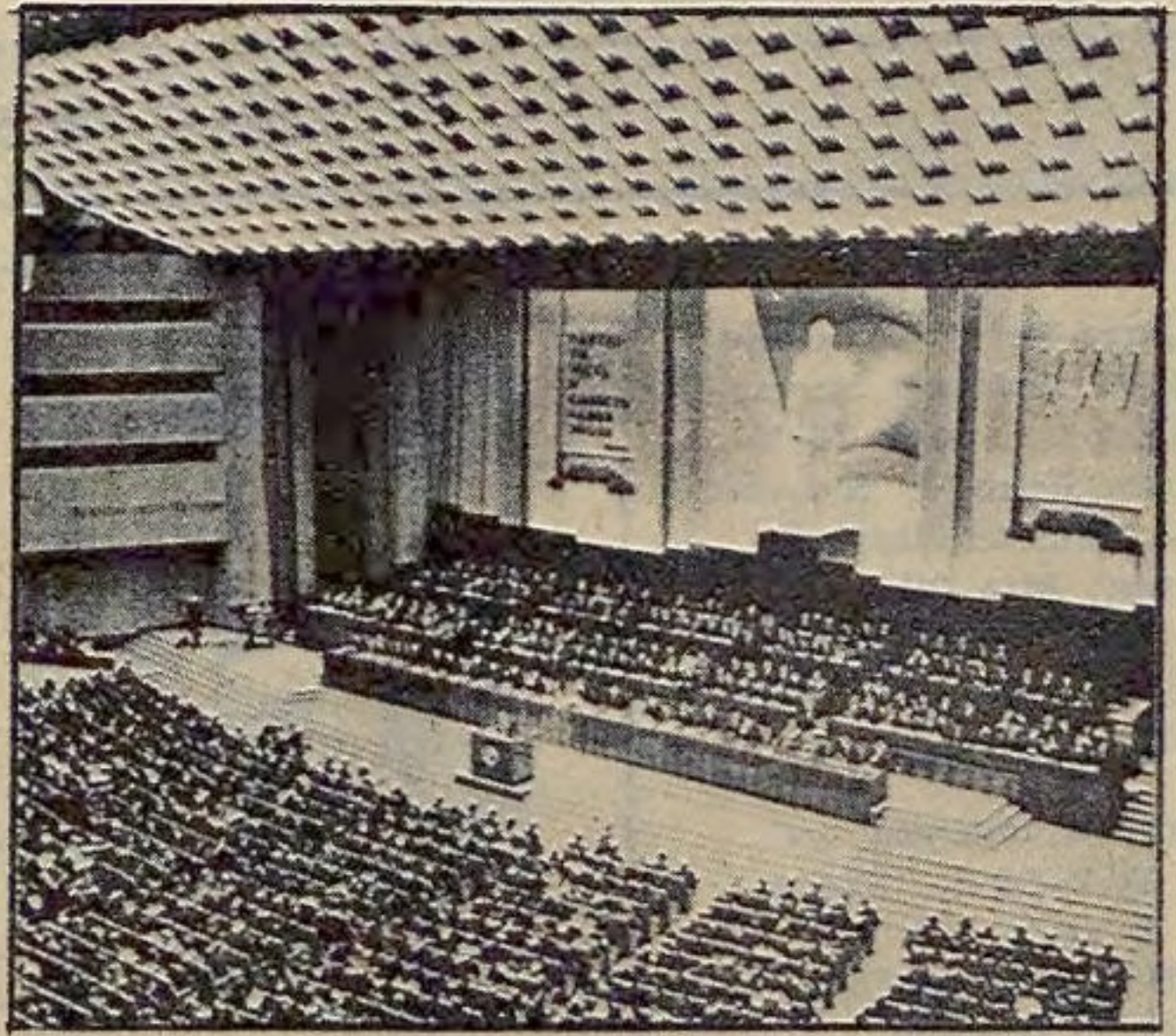
VIETNAM : Hanoi yakınlarında bü - yük bir kitle gösterisiyle E - kim Devrimi kutlanacak. Bu arada yeni temin santralini açılışı yapılacak.

JAPONYA : Tokyo'da Ekim Devrimi dolayısıyla bir film haftası, düzenleniyor "Ekim Devrimi ve Lenin" adlı filmle baş - layan hafta süresince, çeş - itli filmler gösterilecek.

KORE : Kore Halk Cumhuriyeti' nde bir hafta boyunca to - plantılar yapılıyor, film gö - sterileri düzenleniyor ve ü - retimde kaydedilen geliş - me'lerde Sovyetler Birliği - nin katkısı ortaya konuyor..

İSVİÇRE : İsviçre'nin saat üretimi merkezinde Sovyet sanatçı - larının da katıldıkları şenlik - ler düzenleniyor. Biel'deki , şenlikleri, İsviçre-Sovyet - ler Birliği Dostluk Derneği - nin ortaklaşa düzenledikleri bildiriliyor.

KONGO : Ekim Devrimi'ni kutlama törenleri için özel bir komite görevlendirilmiş bulun - yor. Ekim Devrimi Haftası bo - yunca, film gösterileri, açık - hava toplantıları, şenlikler ve sanat festivalleri düzen - leniyor.

Şubat-Mart 1976 : SBKP 25. Parti Kongre - si yapıldı. Kongre, gerek ekonomik ve po - litik atılımlar, gerekse barış dış politikası konusundaki öneriler bakımından büyük ö - nem taşıyordu.

CHP'nin İzmir Eskişehir Mersin

BELEDİYE BAŞKAN ADAYI KİM OLMALIDIR?

İZMİR

Mehmet GÜRKAN

İŞÇİ SENDİKALARI VE DEMOKRATİK ÖRGÜTLER ALYANAK'IN KAZANMASINDAN YANA

İzmir'de CHP'nin 3 belediye başkan aday adayı var. Belediye Başkanı İhsan Alyanak, CHP İzmir İl Başkanı Dr. Sedat Akman ve Haluk Baykent yarışıyor CHP İzmir Belediye Başkanı adayı olmak için.

Aslında İzmir'de Belediye Başkanı olmak isteyen bir çok CHP'li bulunuyor. Örneğin, Ekrem Bulgun ve Ahmet Düzova'lar belediye başkan aday adaylığı için başvurularına karşın, İl Başkanı Sedat Akman'ın devreye girmesi üzerine çekilmişlerdi.

Türkiye'nin nüfus bakımından üçüncü büyük kenti olan İzmir'de, CHP'nin aday adayları arasında kimin Belediye Başkanı olması gerektiği sorusuna çeşitli kuruluşların temsilcilerinin yanıtlarıyla cevap verdiğimizde İhsan Alyanak tartışmasız öne çıkıyor.

Özellikle işçi sendikalarının, meslek odalarının, demokratik kuruluşların

hemen tümü eski Belediye Başkanı'nın tekrar seçilmesinden yana. İşveren örgütlerinin temsilcileri ise, AP adayının Şinasi Erat'ın olması üzerine özellikle CHP adayları konusunda açıklama yapmaktan kaçınıyorlar. İşveren örgütlerinin temsilcileri genellikle Belediye Başkanı'nın CHP'li olmaması görüşünde birleşiyorlar.

Dr. Sedat Akman'ın kazanma şansı İl Başkanı olması ile eşdeğerli. Yani Akman başkanlığındaki örgütün delegelerinin yanı sıra Belediye Başkanı adayı olmak istiyor. Üçüncü aday Avukat Haluk Baykent'in ise isimden pek söz edilmiyor. Bu yarışma içinde, Baykent'e şimdiden kaybetmiş gözüyle bakılıyor.

Vetadan, gizli vetadan çok söz edilen İzmir'de, "CHP'nin, Belediye Başkanı adayı kim olmalıdır?" sorusuna verilen cevaplar arasında çıkan sonuç, bu göreve İhsan Alyanak'ın getirilmesi şeklinde oluyor...

İhsan ALYANAK

İşçi Sendikalarının, meslek kuruluşlarının, demokratik kitle örgütlerinin Belediye Başkanı olmasını istediği Alyanak'ın işveren kesiminin örgütleri olan Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve MESS temsilcileri başkan olarak görmek istemiyorlar. Farklı toplumsal kesimlerin çelişkili görüşü aslında Alyanak'ın şansını arttıran en önemli faktör olarak görülmüyor.

GORÜŞLER... GORÜŞLER

MESLEK KURULUŞLARI

● Ertuğrul ENGİN
KÖY-KOOP Genel Müdürü

KÖY-KOOP olarak Alyanak'ı destekliyoruz. Çünkü Alyanak'ın duha çok hal-ka inen, hal-ka yarandı olan, hal-ka sorunlarımızı hal-ka içinde çözmeye çalış-şan bir kişi.

● Namık TORUN
Mimarlar Odası İzmir Şube Başkanı

Başla işçi sınıfı ve tüm çalışanlardan yana tavır koymuş bulunan yöneti-mimiz doğaldır ki, yerel yönetimlere gerek kent hal-ka sorunlarına, çözüm geti-recek ve gerekse tüm ça-lışanlardan yana tavır ala-cak, ilerici kişilerin gel-mesini talep eder. İzmir somutuna inildiğinde, geç-

miş pratikimizden de kay-naklanarak mercül aday-lar içinde bu özlem ve ta-leplerimizi sağlayacak bir adayı destekliyoruz.

● Muammer CAPIN
Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Sekreteri

Teknik elemanların bir parçası olan Makine

mühendisleri olarak, ge-nelde tüm teknik eleman-ların özeldir ise, makine mühendislerinin ekonomik ve demokratik istemlerini destekleyen ilerici demok-ratik mesleki kitle kur-u-luşları ile işçilerin ekono-mik demokratik örgütleri ve en başta DİSK ile sağ-

(Devamı say. 9 s. 8'de)

SENDİKALAR

● Nuri HÖNLER
BANK-SEN İzmir Şube Sekreteri

Gelişmeleri işçi sınıfı ve emekçiler açısından değerlendirerek, uzun bo-yutlu geniş savaşımı-mız açısından yerel seçimler özel önem taşımaktadır. Bu açıdan biz, İzmir' de son dönemdeki tutumu, de-

mokratik kuruluşlar ve DİSK ile iyi ilişkiler içinde girmesi açısından İhsan Alyanak'ı destekliyoruz.

● Vural ATIS
Maden İş 3. Bölge Temsilcisi

Yerel Seçimler işçi sınıfı ve emekçi halk açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle bizler sorunu bu

açıdan değerlendirerek, emekçiler yararına sorunla-rın üzerine giden ve çö-züm getirmeye çalışan, de-mokratik güçlerle sağlıklı ilişkiler kurarı ilerici bir adayı desteklemek dura-mındayız.

İzmir'de, son aylarda belirttiğimiz bu niteliklere ve yaklaşan bir kişi aday adayı olarak "İhsan Alyanak"ı destekliyoruz...

● Murat DILLI
Teknik İş İzmir Şubesi Başkanı

İzmir'de İhsan Alyanak, son dönemde demok-ratik kuruluş ve sendika-larla iyi, sıcak ilişkiler i-çine girmiş ve emekçi halk yararına girişimle-rde bu örgütlerle dayanış-ma yapmıştır. Bu nedenle bizler İhsan Alyanak'ı des-tekliyoruz.

(Devamı say. 9 s. 9'da)

ESKİŞEHİR

Kenan ŞANLIER

Yüksel TOREMİŞ

Türk-İş 2. Bölge Temsilcisi

Bu konuda görüşümü açıklamamın doğru olma-dığını sanıyorum. Seçimler sonrasında bugünkü açık-lamalarımız bizi güç durumda bırakabilir. Aslında bu konuda bir açıklama yapmaya yetkili de de-ğilim.

Bektaş AYDOĞDU

Tek Gıda-İş Sendikası Eskişehir Şubesi Başkanı

Ben CHP Örgütünün içindeyim. Bu nedenle bu konuda bir açıklama yapmak istemiyorum. CHP için yararlı olacak adayın kazanmasını isterim.

Ali ŞEVİK

İşçi Genel-İş Sendikası Başkanı

İzmir'de Erol Sönmez'in kazanmasını istemiyorum. İşçi tabanından gelmiştir. İşçilerin ve emekçilerin yakından bilmektedir. Bir işçi örgütü olarak Erol Sönmez'in desteklenmesini istemeyiz.

Güngörler

Sendikası Şube Başkanı

İzmir'den yetmiş, halkı tanıyan ve hal-halımız Erol Sönmez'in ön-ünün Belediye Başkanı aday-lığına CHP'nin seçimi kazanması da-

Eskişehir'de çekişme Sönmez ile Günday arasında olacak

ESKİŞEHİR
Yerel seçimlere yakla-şırken CHP Eskişehir Örgü-tü içinde oldukça boyutlu bir çekişme görüldü. Bu çekişme eski DPTİ Sabahattin Günday ve arkadaşlarının CHP'ye girmesi üzerine başladı ve devam etti.

Bu arada CHP İl Örgü-tünden istifalar oldu. Çekiş-me sürerken Belediye Baş-kanlığı için aday adaylığı, başkanlık da başladı. DPTİ'den CHP'ye geçen Sabahattin Günday bu kez de Be-le-diye Başkan aday adayı ol-du. CHP Örgütü içinde hu-

zursuzluk sürdü. Sabahattin Günday'ın dışında 3 aday a-dayı daha bulunuyor. Be-le-diye Başkanlığı için, Özel-likle işçi sendikaları ve de-mokratik örgütlerin desteği-ni sağlayan Erol Sönmez, şansı adaylar arasında, Di-ğeri iki aday ise Ziraat Tek-

nisyen Sedat Ak ve Fen İş-leri teknisyeni İsmail Çet-kin.

Eskişehir'de görüşlerini aldığımız örgüt temsilcile-rinden 8'i Erol Sönmez'in aday olmasını isterken, biri Sedat Ak'ın, biri Sabahattin

Günday'ın seçilmesini is-tediklerini açıkladılar. İş-veren örgütlerinin temsilci-leri ise ya görüş belirtmek-ten kaçınıyorlar, ya da CHP'li bir adayın Belediye Baş-kanı olmasını istemedikleri-ni söylediler.

Sabahattin GÜNDAY

Erol SÖNMEZ

Sedat AK

Yılmaz UZOĞLU

Tez Büro-İş Sendikası Şube Başkanı

Mevcut adaylar arasında Sedat Ak'ın kazanma-sını istemiyorum. Çünkü Sedat Ak belediyedeki hizmetleri-ni medeni belediyeciliği bilmemektedir. Pratik bilgileri ile Belediye Başkanı seçilmesi halinde daha yarar-lı olacaktır kanısındayım.

Orhan ÇELİKEL

TGS Şube Sekreteri

CHP'nin Belediye Başkanı adayı Erol Sönmez' ol-

malıdır. İşçi sınıfının yetiştirdiği bir insandır. Hal-kan sorunlarını, işçi meselelerini yakından bilmekte-dir. Belediye Başkanı olması halinde bir işçi-olan Eskişehir'e yararlı hizmetler getireceği ve işçi sınıfının çıkarlarını koruyacağı kanısındayım.

Kamil İSİKER

Sağlık-İş Sendikası Şube Başkanı

Mevcut adaylar arasında yakından tanıdığımız bir Sabahattin Günday var. Eskişehir'e daha önce de yaptığı çeşitli hizmetler bulunmaktadır. Bu neden-

le CHP'nin Belediye Başkan adayı Sabahattin Günday olmalıdır.

Muhittin YILMAZ

DDYB İşçileri Sendikası Başkanı

CHP'nin adaylarını pek yakından tanıdığımı söyleyemem. Bu nedenle CHP'nin ön seçim sonrasın-da adayı kim olmalı gerektiği yolunda bir fikir de yü-rütemem.

Emin BİRSEN

Petrol-İş Sendikası Şube Başkanı

Ön seçim sonrasında CHP'nin adayı Erol Sönmez olmalıdır. Erol Sönmez işçiler arasında yetişmiş bir insandır. Halkın sorunlarını bilerek bilmekte-dir. İşçilerin oturmakta olduğu konar sementlere hiz-met götürebilecek tek aday Erol Sönmez'dir.

Dursun SABUR

Maden-İş Sendikası Bölge Temsilcisi

CHP'nin Eskişehir Belediye Başkanı aday aday-larını yakından tanıyorum. Ancak, bir işçi olarak Erol Sönmez'in kazanmasını istemiyorum. İşçi sorunla-rını yakından bildiğini inanıyorum. Daha önce sendika yöneticisi olarak da işçilerin içinde uzun süre yer almıştır. Seçilmesi halinde işçi sorunlarını yakın-dan ilgi gösterecektir.

Mehmet ERDİNÇ

Tek Ges-İş Sendikası Şube Başkanı

Erol Sönmez, CHP içinde CHP'ye sahip çıkmak isteyen Demokratik Sol Grubun adaydır. İşçi sendi-kası yöneticiliği yapmış, işçi sınıfının içinden yeti-şmiştir. Halkın sorunlarını bilen bir insandır. Bu ne-denle Belediye Başkanı adayı Erol Sönmez olmalıdır.

Hikmet SELET

DISK Genel-İş Şube Başkanı

Seçimlerle ilgili açıklama yapmamız konusunda Genel Merkezimizin talimatı bulunmaktadır. Bu nedenle bu konuda bir açıklama yapamayacağım. İs-(Devamı say. 9 s. 6'da)

Aydın ŞENESER

CHP

den seçilecek adayın, kesin olarak Belediye Başkanı olacağı görüşü hakim Mersinli'de. 433 CHP'li delege-mis, 101 oylarıyla saptanacak olan Be-le-diye Başkan adaylığı için de 3 CHP'li aday var.

Mersin'de Belediye Başkan adaylığı için Merkez Yoklaması yapılacak yolundaki söylentiler büyük dalgalanmalar ortaya çıkarmış. Gerçek CHP Genel Merkezinin Mersin'de merkez yoklaması yap-mayacağı şimdiki keskinlik kazandı ama, "Merkez yoklaması yapılma-sı halinde büyük bir çingarin çıkması ihtimali de vardır" diyor Mersinli CHP'li.

ADAY ADAYLARI KİMLER

"Mersin'de CHP'nin Belediye Başkan adayı kim olmalıdır?" so-rusuna karşılığını çok çabuk sa-pardık. Hemen bütün sendikalar

ve ilerici örgütler tarafından des-teklenen Avukat Ekin Dikmen'in kişiliği de bu saptamada büyük bir ölçü oldu. Mersin'de Çağdaş Hukukçular Derneği'nin Şube Baş-kanlığı yanında, bir çok sendikamın da hukuk müşavirliğini yapan Ekin Dikmen TÖB-DEF, TÜM-DEF ve İKD Mersin Şubelerinin Avukatlığı na da üstüne almış, ilerici ve de-mokratlarla çok iyi bağlar kur-muş ve bir kimse, Devlet Güven-lik Mahkemeleri yasasını protes-tolarla direnise geçen ve işveren-ler tarafından isten çıkarılan iş-çilerin de avukatlığını seve seve yapıyor.

OYNANMAK İSTENEN OYUN

Merkez yoklaması yapılacak söylentisinin yoğunluk kazandığı günlerde Ekin Dikmen oynamak istenen oyunu şöyle anlatıyor:

"Merkez yoklamasıyla, keskin-likle hal-ka yana olmayan, ser-

mayenin tehlikeli bulmadığı biri-nin aday gösterileceği söylenile-ri yaygınlaşmıştır. Bu durumu Ge-nel Merkezin iyi değerlendirece-ğine dair inancımızı korumak ist-iyoruz."

Mersin'de CHP'li diğer aday adayları tüm partilileri, delegeleri ve kamuoyunu tarafsız değ-erlendirme yapmaya çağırırken, Ekin Dikmen tarafsızlığa karşı çıkıyor ve yayınladığı bir bildiri ile tüm ilerici, demokratları, işçi sendikalarını, esnaf ve sanat-karları, demokratik kuruluşları ta-rafsızlığı bırakmaya ve taraf ol-maya çağırıyor. Avukat Dikmen, "Tarafsızlık, aslında ezenden, sö-müründen, sermayeden yana ol-maktadır," diyor.

MUTLU'NUN ÇABASI

Mersin'de Belediye Başkan olan Kaya Mutlu, bu yerel seçim-

lerde de aday olabilmek için bü-yük çaba sarf ediyor. Mutlu, kurdu-ğu seçim bürosu ile "Amerikanva-ri" çalıştığını belirtiyor. Diğer aday ise Bülent Olgun, Bülent Ol-gun Mersin CHP Merkez İlçe Baş-kanı. O da merkez yoklamasına kurban gitmekten epey çekmiş. Bu yüzden de sık sık Ankara'ya taşınmış.

Aslında hızla nüfusu artan Mer-sin'de Belediye Başkanlığı kolay bir iş değil. 25 yıl önce 17 bin 500 kişinin yaşadığı bu kente şimdiki nüfus 125 bin dolaylarında. Bu gelişim konut sorunu ve bir çok alt yapı hizmetinin gerektir-mi de beraberinde getiriyor.

KİM KİMİ DESTEKLİYOR?

Mersin'de görüşebildiğimiz Ma-

den-İş, Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikası, Hürsam İş, Has-İş, Türk-İş'e bağlı Türk-İş Genel-İş ve Petrol-İş Sendika-larının bölge temsilcileri ve şubeler Avukat Ekin Dikmen'in Mersin Belediye Başkanı olma-sını memnulukla karşılayacakları-nı söylediler.

İşçi sendikalarının yanı sıra TÖB-DEF, TÜM-DEF, Çağdaş Hukukçular Derneği, TRT-DEF, İGD VE İKD'de işçi sendikaları-nın bu görüşüne katılıyor.

Belediye Başkanı Kaya Mutlu-mun en büyük desteği ise CHP Ge-nel Merkezi. Ayrıca, sermayenin çeşitli örgütlerinin de Kaya Mut-lu'nun tekrar seçilmesinden rahat-sızlık duymayacağı belirtiliyor.

Üçüncü aday Bülent Olgun'un ise Merkez İlçe delegelerinin oy-larına güvendiği, bunun dışında eğ-lence yeri sahiplerinin de deste-ğini sağladığı biliniyor.

Ekin DİKMEN

Ekin Dikmen, 1939 yılında Muş'un Varto Kazası'na bağlı Çaylar Mahallesi'nde doğ-muş. İlkokulu Varto'da, orta-öğrenimini ise sırasıyla Er-zurum, Hams, Elazığ ve Muş'ta görmüş. Ankara Hukuk Fa-kültesini bitirdikten sonra da Mersin'e yerleşmiş ve avu-katlık yapıyor. Evli 3 çocukla bası.

ŞİDDET OLAYLARININ İÇYÜZÜ

— Senato Araştırma Komisyonu raporu —

1

MC koalisyonu zabıta'yı kendi görüşleri istikametinde kullanmıştır. "Demirel sorumluluktan kurtulamaz,,

SONUÇ

Başlangıçta kökeninde ekonomik ve sosyal - kültürel nedenler bulunan olaylar bugün, bu sonuçları elde edebilmek için, üniversitelerde ve öğretim müesseselerinde bir iktidar, bir egemenlik oluşturma çalışmasına dönüşmüş bulunmaktadır. Bugün ön planda olan şey, can güvenliğidir. Hükümetin, artık tamamiyle meydana çıkan, yanlış, teşhisi ve bunun sonucu, tutumundan üniversitelerde, okullarda ve orta öğretim müesseselerinde de sokaklarda Anayasasının teminatı altında bulunan, can güvenliği tamamen ortadan kalkmış, kişiler saldırılarına karşı bizzat silahlı korunmak durumuna gelmiş ve hükümet buna büyük ölçüde seyirci kalmakta bulunmaktadır.

Artık sorun, üniversite fonksiyonlarının dışında bir karaktere ulaşmış, bir hükümet hatta devlet meselesi olmuştur.

HÜKÜMET BU KONUDA GÖREVİNİ YAPMIŞ MIDIR?

Hükümet bu konuda görevini yapmış mıdır?

Taa işin başlangıcından beri meseleyi bir komünizm tırmannası olarak müतालعا etmiş olan Demirel Hükümetleri şimdiye kadar böyle bir diyaloga girmemiş, konuyu şiddet kanunları ve gruplar arası çatışmaya önleyebileceğini düşünmüştür. Bu gruplardan birisi kendini devletin zabıta kuvvetlerine yardımcı saymış, himaye görmüş, ya da bu görüntü içinde bulunmuştur.

Sayın Demirel, 11.5.1976'da da bir demekte şöyle demektedir:

"Bütün bunların ardında rejimin başına der çıkarmak amacı yatmaktadır. Bazıları bunun için uğraşmaya başladılar, diğerleri ise rejimi korumak için harekete geçtiler."

Yıllarca önce, devrin Cumhurbaşkanı, sayın İnönü'nün, "Bir de ölü ocağı var" sözüne karşı "Canım onlar komünizme karşı mücadele eden çocukları" cevabını vermiştir.

Bu tutumun neticesi yüzlerce gencin ölümü, yüzlerce insanın yaralanması olmuştur. Komünizme karşı mücadele ettikleri söylenen çocuklar artık elkan, başkese, kesildiler. Sokaklarda bile korkusuzca silahlarını boşalttılar, kimse kendilerini yakalamadı veya yakalayamadı, ya da yakalamak istemedi. Bu yüzden ölenlerin, yaralananların failleri meçhul kaldı. Sayın Demirel "Şu işlendikten sonra bunun failini yakalamak savcının görevidir" diyerek işin içinden sıyrılmaya çalıştı.

Oysa yurttan bozulan kamu düzenidir, ve bunu korumak hükümetin görevidir. Milli güvenlik yönünden bunu korumak hükümetin anayasal görevidir.

Mesele, mani zabıta-adli zabıta ayrımına dayatılmak istenmektedir.

Hükümet herşeyden önce korumakla yükümlü olduğu kamu düzeninin bozulmaması için gerekli bütün tedbirleri zamanında almak, bunları sürekli olarak izlemek, yetersizliklerini gördüğünde yenilerini almakla mecburdur.

Şüphesiz ki, bu tedbirler salt zabıta önlemlerinden ibaret olmayıp ekonomik, sosyal, kültürel bir bütündür. Zabıta tedbirleri bu bütünün ancak bir bölümüdür.

DEMİREL SORUMLULUKTAN KURTULAMAZ

Komisyonumuz sayın Demirel'in suçlarının gizlenmesi ve yakalanması savcılarının görevidir diyerek Anayasanın kabul ettiği yamış kuvvetler ayrılığı ilkesine tutunup sorumluluktan kurtulacağı kanısında değildir.

Mevcut imkânlarla alınan tedbirler rağmen olayların devam ettiği ve hatta artış gösterdiği bir vakidir. Bu durum karşısında çok yönlü yeni önleyici tedbirler ihtiyacı hissedilmektedir. Olayları sadece polisyle tedbirlerle önlemek mümkün değildir. Herşeyden önce yurdumuzda iç barışın sağlanması gerekir. Bunun tesisi Devleti oluşturan bütün güçlere, kuruluşlara ve bilhassa siyasi partilere önemli görevler düşmektedir.

Olayların önlenmesi konusunda asla ihmal edilmemesi gereken bir husus ta:

Emniyet ve huzuru teminle görevli zabıtanın, hizmetin icaplarına uygun şekilde yetiştirilip donatılıp ve hizmetini gerektiği gibi ifa edebilecek duruma getirilmesidir.

Demirel Hükümetleri, özellikle MC Koalisyonunda zabıta'yı kendi görüşleri istikametinde kullanmış, kanunlara uygun hareket etmek isteyenleri yerlerinden hatta mesleklerinden etmiştir. Kanunun emrini olmasi gereken, kanunları tarafisiz uygulamaya beklenen zabıta hükümetin emrinde bir zulüm aracı haline getirmek istemiştir. Bu yüzden, ki daha 1970lerde bir boykot yapan Polis Enstitüsü öğrencileri "Devletin polisi olmak istiyoruz" pankartlarıyla yürümüşlerdir.

Bu devrede polis derlerini, zıttırlarını dile getiren demek mensupları halı lac pamağı gibi sövülmüş, "Böyle işteyim" durdurma ve iptal kararları ile uygulanmamıştır.

Konuyla ilgili olarak, Pol-Der Genel Sekreteri demecinde;

Toplumsal olayları yatıştırmak ve önlemekle görevli olduklarını unutan, belli bir siyasal partinin militanları görünümündeki bu grubun polis derneklerini, inandıkları partinin organı ilan ettiklerini belirterek suçları söylemiştir.

"Polisin (ulusisizliğine göle düşüren kişilerin kimler olduğunu sergileyen bu olaylara gözlerini ve kulaklarını kapayanları meslektaşlarına komünistler ve kızıl diye bağırarak bir zihniyetin sahiplerini knamay. bir görev kabul eden derneğimiz toplumsal olaylarda planlı davranarak polisimizin saygınlığını zedeleyenlerin de aynı kişiler olduğunu yetkililere ve kamuoyuna ilan eder."

POLİSİN İÇİNDEKİ KAMPAŞMA

Bu ifadeler polis topluluğu içindeki kamplaşmanın şiddetini de göstermektedir. Tamamiyle tarafsız ve kanun hükümlerini uygulamakla görevli olan polisin toplum olaylarını bastırma ya da çarışırken şartlanmış bir kafayla hareketinin ne derece büyük zararlar doğuracağı meydandadır. Bugüne kadar uygulamalar bu zararları bütün çıplaklığıyla meydana koymuş durumdadır. Bütün olaylarda zabıta gerçek suçluları yakalamak yerine mağdurları yakalayarak gözaltına almış ve bunlara eziyetler yapmak suretiyle de mağduriyetlerini bir kat daha artırmış ve böylece halkımızın polis olan, kendi polisine olan geleneksel saygınlığını zedelemiştir. Bu MC Hükümetinin polis içinde de bir bölünmeye sebebiyet verdiğini ve kendi gibi düşünenleri tutarak diğerlerine karşı bunları kullandığını da açıkça ifadesidir.

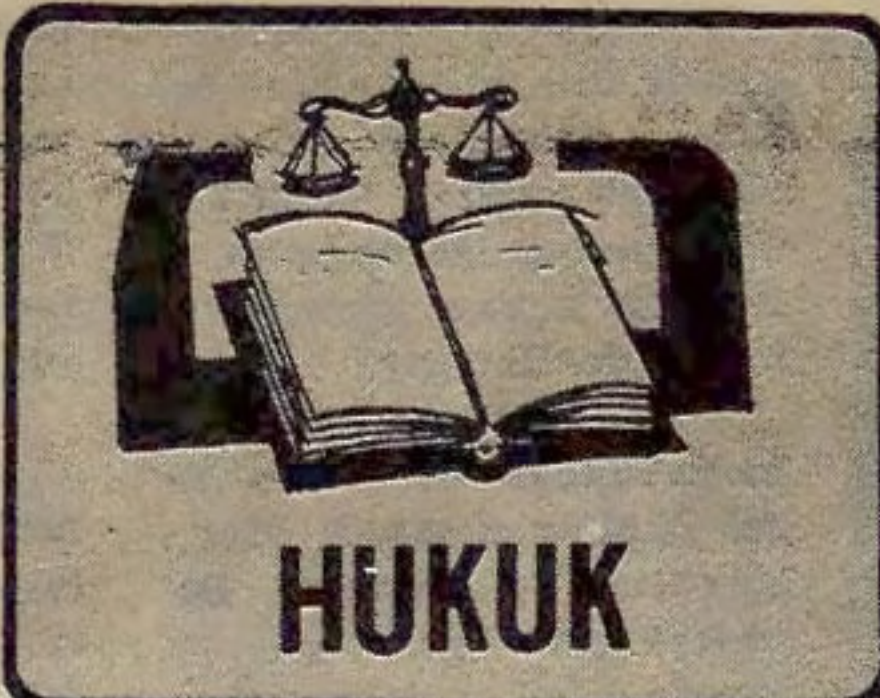
Bu tehlikeli bir durumdur. Bu durum ileride daha vahim boyutlara ulaşabilir. Bunun için herşeyden önce poliste esas olan tarafsızlığı sağlamak, taraflı hareket edenler hakkında kanuni takibata girişerek bunların meslekten uzaklaştırılmasını sağlamak ve polisin hükümetin emrinde bir araç değil devletin polisi olarak kanunları nesnel biçimde uygulayan bir devlet kuvveti haline getirmek en başta gelen görevidir. Bu görev yerine getirilmediği takdirde polis saygınlığını gittik-

çe yitirecek ve bundan da yurdumuz büyük zararlar uğrayacaktır.

Senato Şiddet Olaylarını Araştırma Komisyonu raporunun ilk bölümleri burda bitmektedir. Bundan sonraki bölümlerde ajan provokatörler, hükümet kaynaklı tahrikler, ülkücü derneklerle ilgili çok değerli veriler yer almaktadır.

Raporun çeşitli bölümlerini ileride yayınlamaya devam edeceğiz.

SON

Hukukumuzda "ASGARI ÜCRET,,

Türkiye'nin de kabul ettiği "İnsan Hakları Evrensel Bildirisi"nde "Çalışan her kimse kendi kendine ve ailesine insanlık haysiyetine uygun bir yaşayış sağlayan ve gerektirse her türlü sosyal koruma vasıtalarıyla tamamlanan adil ve elverişli bir ücrete hak vardır." denmektedir.

Yine Türkiye'nin de imzalandığı Helsinki Nihai Sözleşmesi'nde "...katılan devletler, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi-

Asgari Ücret Tesbit Komisyonunun toplanamaması Çalışma Bakanının sorumluluğunu gerektirir

İş Yasasının 33. maddesinde asgari ücretin en geç iki senede bir tesbiti öngörülmüştür. Madde metninde "en geç" tabirinin kullanılması, iki sene içinde, ekonomik ve sosyal şartların gerektirdiği en uygun zamanda yapılmasını zorunluğunu ifade etmektedir. Aksi halde "iki senede bir" denmesi yeterli görülür.

Ülkemizde son zamanlarda hızla artan hayat pahalılığı ve bunun sonucu olarak ücretlilerin ağır ekonomik ve sosyal baskı altında bulunmaları, hiç zaman geçirmeden Asgari Ücretin yeniden ve günün koşullarına uygun olarak tesbitini zorunlu kalmaktadır.

Hazırlayanlar
Süleyman COŞKUN
Nahit DURU

POLİTİKA KULİSİ

Bir iyi niyetlinin başına gelenler

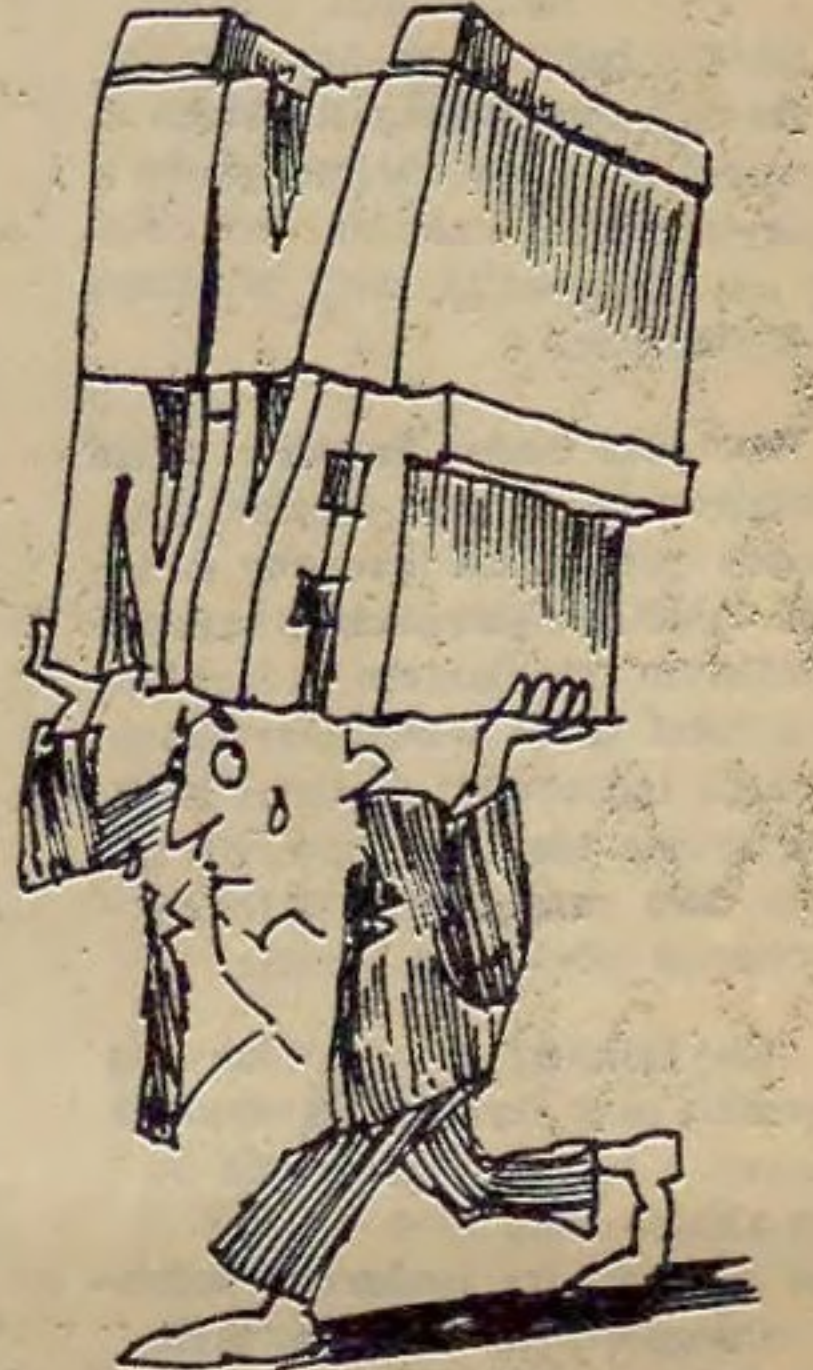
Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi gençlerde Türkiye'nin ekonomik sorunlarıyla ilgili bir seminer düzenledi. Seminerde iş adamları ekonomistler görüşlerini açıkladılar. Oldukça ilginç tartışmalar izlendi. Seminerin tamamını toplanıya düzenleyenlerden Doçent İsmail Bulmuş bnda aldı.

Bu oldukça ilginç seminerin hiç olmazsa tamamına yakını gözden geçirmek isteyen biruz man arayış tarayış Bulmuş'u buldu. Kendisinden bandların tape edilip edilmediğini yani daktiloya çekilip çekilmediğini sordu. Bulmuş'un yanıtı olumsuzdu. Bilim adamına yakışır bir eda ile "ha yır henüz deşifreyi yapmadım," dedi. Bilim adamı Bulmuş kısıca o zamana kadar birini bu lüp daktilo ettirilmediğini anlatmak istiyordu bu lafiyla. Ancak uzmanın bu böyle deşifreyi bekleyecek kadar zaman yoktu. Bulmuş'a kendisinin bu konuda yardımcı olabileceğini bildirdi. Doçent şaşırmsı bir halde yardım isteğinde samimi olup olmadığını sordu. Uzmanın "samimi-yim" yanıtını alınca derin bir ohhh çekti. Sonra

da yardım sever uzmanla aralarında şu konuşma geçti:

-Koordinatlarımı alabilir miyim ?
-Eftendim anlamadım. ?
-Yani telefon numaramızı adresinizi falan demek istiyorum.
-Haaa, öyle mi ? O halde telefon numaram... adresim de...dır.
-Yardım istediğiniz effective değil mi ?
-Evet, effective değil.

Bulmuş bu konuşmanın son kısmından hiç de hoşnut olmamıştı. Kendisi bilimsel konuşmaya alışkın olduğu için ve yabancı terminolojiyi Türkçe karşılıklarından daha iyi bildiği için önce karışıklığının cahilliğine kızmış, daha sonra "effective" yani geçerli ve etkin mi öneriniz diye vur-guladı son soruya yarım saatir kendisine yardım edeceğini söyleyen adamdan olumsuz cevap almıştı. Bilmiyordu ki, konuşmuş kişi effective nin ne anlama geldiğini katkayen bilmediği için açıkça karşısındakine söyleyememiş, kendisine yöneltilen soru olumsuz sorulduğundan da düşünmeden olumsuz yanıt vermişti.

Eski parlamenterler iman tazeledi

CHP'nin geçen dönem milletvekili İken bu dönem seçilemeyen yüz kadar parlamenterlerin araya gelip dernek kurdular. Demokratik bir dernek bu. Üyeler geçenlerde Amt Kabir'e de gidip bugünkü parlamenterleri bir güzel şikayet ettiler. Aksam da feleketin bir gece çıkmak amacıyla Ankara'nın tanınmış gece kulüplerinden birinde bir araya geldiler. Tabii bu arada eski dostları bazı gazetecilere de çağırışlardı, yemeğe.

Bir yandan, içip bir yandan dertleşen eski parlamenterler bu arada derneğin amacını da açıklamaktan geri kalmıyorlardı. "Biz eskiden milletvekili olan arkadaşlarımızın sosyal bir da-

yamışma içinde olması için bir araya geldik. Ta bii bu arada politikadan kopmuş değiliz. Yeniden meclise dönmeyi yollarını arıyoruz." Eski parlamenterler yenilerden son derece şikayetçiler. Diyorlar ki, "şimdiki milletvekilleri değişime birliğindeyken yani milletvekili olmaya hazır - mırken bizler için söylemedik laf bırakıyorlar -

Maaşlarımıza zam yapmamızdan tutun da gün luk yaşamımızdaki her komya kadar kullanma - dıkları şey kalmıyordu. Şimdi geldiler gördüler ama şu anda değişime birliği biz geçtik bakalım bizi şikayet ettikleri kişilerin karşısına nasıl çıkacaklar. Merak içindeyiz."

Asgari ücret işverenin en fazla kâr elde etme biçimlerinden birisidir

Av. Ali Galip YILDIZ

Kapitalist toplumda bütün metalar gibi, işgücü de bir metadır. Onu satın alan işveren, bu işgücünü yeniden üretimi için gerekli tüketim maddelerini almaya yetecek kadar parayı ÜCRET olarak işçiyeye öder. Fakat işgücünün bir gün-de yarattığı tüm değere el koyar. Bu değere, işgücüne ödenen ücret arasındaki fark, kârın kaynağıdır.

İşgücüne ödenen ücretin düşük miktarına "Asgari ücret" denilmektedir. Asgari ücret, işverenin en fazla kârı elde etme biçimlerinden birini oluşturmaktadır.

İşverenlerin işgücüne ödeyecekleri ücreti, tek taraflı olarak tayin edebileceği imkânlarını sınırlayan en büyük, hatta yegâne güc; işçilerin örgütlü gücüdür. Nitekim, işçilerin Sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarını kullanabilen örgütlü kesimi, ücretlerinin tayininde etkili olabilmektedir.

Ücretlerin, işverenler tarafından "en fazla kâr" esasına göre tek taraflı olarak belirlenmesine diğer bir sınırlama da, "Asgari ücretin altında ücret ödeme" yasasıdır. Bu açıdan bakıldığında asgari ücret, yasal - demokur bir kazanım sayılabilir. Ancak, asgari ücret konusur bu günkü yasal düzenleme ve uygulama, işçilerin ve olarak ücretlerinin aleyhine bir işlev sürdürmektedir.

S.S.K. istatistiklerine göre, bugün sigortalı yüzde otuzbeşi asgari ücretle çalışılmaktadır. Bu, küçük ve doğrudan iş yerlerinde cırac konum şanların çok büyük bir çoğunluğu asgari ücret ve gi bir gelire sahiptir.

Görüldüğü gibi asgari ücret, işgücünü satın larmı sürdürmek durumunda olan büyük bir yatı" denemek tarzda ilgilendirilmektedir. Bu men, fazla dayatma immeden, bu günün asgari kazanım, ekonomik, sosyal ve siyasal sonuç mızda, kabaca şu tablo ile karşılaşılmaktadır.

Asgari ücretin tesbitinde yasa ya gıtidar ve Türk - İş ilişkisi karar sahibidir.

Bugün 5 kişilik bir ailenin, sadece nut giderlerin en iyimser arastırmalarda rak hesaplandığı halde, asgari ücret bir 1.800 (net : 1.300) liradır.

Bir çok iş kolunda görülen yük-r (fazla ücretli işçiyi çıkarıp yerine cıma) asgari ücretle çalışan işçi kitlesine olmaktadır.

Vergi, sigorta ve tazminat g de tutmak için işverenler, örgütsetlerini, resmi kayıtlarda asgari tedirler.

İş Kanununun 13. maddede kullanılmamasında, asgari ücret mektedir.

Cıysa, gerek uluslararası yasamızda yer alan "adil ücret" sanlık haysiyetine yarışı masını" amaçlamaktadır. F ilik adımı da gerçek bir r ulmasıdır.

Bu sistemin kurulab

1) Asgari ücretin ta katiliminin sağlanması,

2) Asgari ücretin f reketle; çalışanın ailesi nut, sağlık, gezme, dir larını karşılayacak bir

3) İşverenlerin v bit zamanı ve mikro nin kaldırılması,

4) Saptanan a verilerin hukuku bu konuda etkili gerekmektedir.

Asgari Ücret Yönetmeliğinin 6. maddesinde göre, Asgari ücret tesbit komisyonu, Çalışma Bakanlığı tarafından toplanıya çağırılır.

Bu çağırının şimdiki kadar yapılmaması olması, yasaların açıkça ihlali demektir.

Günün ekonomik koşullarında 60 lıra asgari ücretin yasama hakkını tehlikeye sokan bir ücret olduğu tartışıl maz. Yeni bir asgari ücretin tesbit edilmesi karşısında, asgari ücretle çalışan işçilerin devlete karşı tazminat davaları açma hakkı doğmaktadır. Zira Anayasaya göre, devlet, çalışanların insanlık haysiyetine yarışı bir ya sayış seviyesi sağlanmalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Devletin bu görevini yerine getirmesine engel olan Çalışma Bakanının, Asgari ücretin yeniden tesbit edilmemesi sebebiyle hukuki ve cezai sorumluluğu vardır.

Bank-Sen Garanti Bankasında uyuşmazlık zaptını imzaladı

İSTANBUL (İSTA) DİSK'e bağlı Bank-Sen sendikası ile Garanti Bankası arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlık sonuçları dığı ve uyuşmazlık zaptı tutulduğu bildirilmiştir.

Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen tarafından yapılan açık lamada sendikamın işverene götürdüğü tekliflere karşılık işverenin sendikamın isteklerinin sadece yüzde 50'sini karşı teklif olarak öne sürdüğünü, tayin ve terfi komularında ise işverenin görüşme ve uyuşmazlık belirlenme - rek özetle şöyle denilmiştir:

"Koç Holding'in önemli kuruluşlarından olan Garanti Bankasında çalışan 4 bin 672 emekçinin bu gün aldığı maaş 1800 - 2100 lira arasındadır. Madeni iş kolunda süregelen yığılma grevlerle çalışanlara hiç bir hak tanımama ya planlayan, lokavt ilan ederek işçileri açığa mahkum eden Koç Holding, aynı şeyi Garanti Bankası emekçileri için de planlamaktadır. Ama şu gerçeği iyi bilmelidir ki, Garanti Bankası emekçileri ve onların devrimci sendikası Bank-Sen isteklerinden ödün veremeyecek ve mutlaka zafer Garanti Bankası işçilerinin olacaktır."

OLEYİS Sendikasına üye Maçka Oteli işçilerinin grevini ziyaret eden bazı sendika yetkilileri...

Maçka Oteli grevi 45. gününü doldurdu

İSTANBUL (İSTA) DİSK'e bağlı Oleyis sendikasının Maçka Oteli'nde başlattığı grevin 45. gününü düzenlenilen törenle işçiler ilk grev paraları dağıtılmıştır. Türk-İş'e bağlı Türk Yapı-İş Sendikası Genel Başkanı Turan Tayalı, DİSK'e bağlı Basın-İş sendikası Genel Başkanı Burhan Şahin, Tekstil sendikası temsilcisi Deri-İş sendikası temsilcisi ve CHP İstanbul İl Başkanının da katıldığı törende işçiler hazırladıkları yemekleri komşularla birlikte yemeler ve davul zurna eşliğinde halay çekmişlerdir. Törende davetlilerden sonra bir konuşma yapan Oleyis sendikası Maraş Şube Başkanı Kemal Akar, MC

hükümetini eleştirmiş ve özetle şunları söylemiştir: "Emeğin alınmasına karşı koyan, sırtına üst üste yerleştirilen sömürü paketlerine tahammül edemeyen halkın, anarşi çıkartıyor diye mahkûm tıfleklerle polisler tarafından evleri aranırken, sendikaların yaptığı yasal grevlerle polis tarafından dövülüp ve pankartlar indirilirken, paraları babaları ve onların efradı aynı kişilerce genç bir koruma imtiyazı görüyor. Kamu kuruluşlarının verdiği aidatlarla işçilere karşı saldırı planları düzenleyen MESS, işverenler sendikasının Türkiye'de onbinlerce işçinin grev yapmasına sebep olan davranışları sürekli grev ertelemesi gibi kararlar alan hükümetin hiç umrunda değil. Sermaye sınıfının ve MC ortaklarının işçi sınıfımıza karşı uyguladığı baskı ve terör çemberi başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin ortak mücadelesi ile kırılacaktır. Anayasal bir suç olan lokavt uygulamalarına karşı demokrasi güçlerinin tepkisi ve dayanışması yükselmektedir."

Grevdeki Süt Endüstrisi Kurumunda MSP'li işçilere ayda 850 bin lira ödeniyor

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş Sendikasının örgütlediği bulundugu Süt Endüstrisi Kurumu İstanbul Fabrikasında grev başladıktan bu yana MSP yalnız işçilere devlet bütçesinden binlerce lira -nın ödendiği, bu miktarın sendikasının sözleşmede istediği ücret zamlarını kat kat geçtiği bildirilmiştir.

SEK İstanbul Fabrikası Baştemsilcisi Ahmet Filik ve diğer sendika yetkilileri daha sonra şu görüşlere yer vermişlerdir:

"Grevin doğuşu nedeni şöyle olmuştur; toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde tarafların aracının birinci yıl 40 lira, ikinci yıl da 45 lira demesine rağmen biz birinci yıl 35 lira ikinci yıl da 40 lira ücret zammını kabul etmiştik, işveren birinci yıl 30 lira, ikinci yıl da 35 lira ücret zammı vermemişti. Biz istedi, bastı bir hesaba göre, bizim istediğimizle işverenin istediği ücret zammı arasındaki 5 liralık fark, ayda 250 bin lira tutuyordu. İşveren bu farkı vermemek için bizi greve zorladı. Oysa şimdi aynı fabrikada hiç bir iş yapmıyor, greve de katılmayan MSP'li işçilere ayda 850 bin lira tutarında ücret ödeniyor."

Gıda-İş üyesi işçiler Bakanlığın uzlaşmaz tutumundan vazgeçemediğini söylüyorlar.

Özel Moran Lisesindeki ilerciler öğretmen ve işçiler gerekçe gösterilmeden işten çıkarılıyor

İSTANBUL (İSTA)

Özel bir kuruluş olan Özel Moran Lisesinde ilercilerci olarak bilinen öğretmen ve işçilerin hiçbir gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldığı bildirilmiştir.

İsten atılan öğretmen ve işçilerin açıklamalarına göre, "bu nedenin sendikal örgütlenme olduğu, DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikasının örgütlenmesi, grev yapması ve işçilerin grev yapmasına sebep olan davranışları sürekli grev ertelemesi gibi kararlar alan hükümetin hiç umrunda değil. Sermaye sınıfının ve MC ortaklarının işçi sınıfımıza karşı uyguladığı baskı ve terör çemberi başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm demokrasi güçlerinin ortak mücadelesi ile kırılacaktır. Anayasal bir suç olan lokavt uygulamalarına karşı demokrasi güçlerinin tepkisi ve dayanışması yükselmektedir."

Bildirildiğine göre Özel Moran Lisesi 625 sayılı Özel Okullar yasasına göre örgütlenmektedir. Bu yasaya göre okulda çalışan öğretmenler de işçi sayılmakta ancak öğretmenler ve diğer çalışanlar Milli Eğitim'de denetlenmektedir. Okulun bu yapısına uygun olarak DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası bu işyerinde örgütlenerek yetki için Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur. İşverenin yetkiyi itiraz etmesi sonucu komu Mahkemeye yansımıştır. Teknik-İş Sendikası yetkililerinden alınan bilgilere göre önümüzdeki günlerde Mahkemenin vereceği karar beklenmektedir.

Teknik-İş Sendikasının yetki için başvurusundan sonra işverenin okulda çalışanlar üzerinde ki baskısı artmış, kendilerine yapılan bu baskıyı uygulamaya öğrenciler tarafından da protesto edilmiştir. Aynı şekilde olayı protesto için okul müdürü Binaz Melin ve Müdür Baş Yardımcısı Oya Berk'in istifası ettikleri ve açıklanan öğretmen ve işçiler daha sonra şu görüşlere yer vermişlerdir: "Bizler birer yalın iş aklı imzalamıştık. Sözleşmenin bitiminden bir ay önce taraflar birbirlerini iş aklilerinin feshedilip edilme diğiri bildirmek zorunda -dır. Oysa bize hiç bir bildirimde bulunulmamıştır. Ya sayıya göre eski sözleşmemiz uzamış olmalıdır. İşverenin şimdi ki girişimi, yani 31 Ekim'de iş aklileri -mizi feshedip tamamen ya salara ayırmıştır."

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikasının yürüttüğü Dedeman Otel'i grevinden polisler "trafiği engelliyor" gerekçesiyle grev kaldırımı ikinci kez sökmüştür.

Ankara Valisi Durmuş Yalçın'ın emri gereği harekete ettirilen birimlerin polislerin işçilere "bu işi çabuk bitirin, biz de rahat edelim" şeklinde konuşmuş-

ları öğrenilmiştir.

Grevci işçiler belediye -den izin alarak kurdukları grev çadırının ikinci kez sökülmesinin Ankara Valisi Yalçın'ın patronların yanın da yer aldığını açıkça bel -gelediğini belirtmişler. "Vali söker biz kurarız, kuraca -ğız da... Grevi engellemek isteyenlerin kimin yanın da yer aldıkları ortaya çıkmaktadır" demişlerdir.

Politika'nın grevdeki Maden işçileri ile dayanışma kampanyası

Çeşme İlerici ve Yunseverleri	2.780-
Tekel Çömaltı İşçileri	400-
Elaç İşçileri	1.650-
Bergamalı İlerici Gençler	2.255-
İzmir Tabip Odası Üyeleri	2.440-
İzmir İMO Üyeleri	2.405-
Çamdişi Belediyesi İşçileri	175-
Marmara İlerici Gençleri	4.410-
İzmir TİM-DEK Üyeleri	4.335-
Hüseyin Yılmaz	100-
Borova CHP Gençlik Kolları Üyeleri	1.425-
İzmir Tekimil Simgesi İşçileri	1.200-
Devrimci Toprak-İş Manisa Şb. Üyeleri	470-
Latik-İş Kaplama A.Ş. İşçileri	1.400-
İbrahim Boğancı	100-

DÜNKÜ TOPLAM : 5.744.854,37 Lira

BUGÜNKÜ TOPLAM : 26.225 Lira

GENEL TOPLAM : 5.771.079,37 Lira

DÜNYA ÇALIŞANLARINDAN HABERLER

İngiltere'de grev dalgası: Kömür madenlerinde de iş bırakılacak

LONDRA (THA-UPİ)

İngiltere, kış aylarına girerken yeni bir enerji bunalımı tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Kömür ocaklarında çalışan işçilerin grev getirmeleri keskinlik kazandı. BBC'de çalışan televizyon teknisyenleri de Kraliçenin parlamento'da yaptığı açış konuşmasını yayınlamayı reddetmişlerdir.

Enerji işçileri tüm ülkede aydınlatma ve ısıtımada kullanılan elektrikli bir süreden beri kısıtlı olarak çalışmakta, posta ve haberleşme teknisyenleri, uluslararası telex bağlantılarının zaman zaman kesilmektedir. İşçi ve diğer çalışanların ücret artış taleplerini artırma mücadelelerini parlamento'da yaptığı bir konuşma ile yanıtlayan Başbakan Callaghan, işçi taleplerinin hükümetin almış olduğu enflasyon hızını yüzde 10'un üzerinde çıkartmama kararını bozmaya yönelik olduğunu, ancak hükümetin bu kararını uygulamakta devam edeceğini söylemiştir.

Yüzde 10 sınırının üzerinde ücret artışı isteyen televizyon teknisyenleri, hükümetin önümüzdeki yıl içindeki ekonomik programını açıklayan Kraliçe'nin parlamento'ya açış konuşmasını yayınlamayı reddetmişlerdir. TV teknisyenlerinden daha büyük ve etkileyici diğer bir ücret artışı talebi ise kömür ocaklarında çalışan işçilerden gelmektedir. Kömür ocaklarında çalışan işçilerin grevi geçen yıllarda Muhafazakar Parti hükümeti iktidardan düşmesine neden olmuştu. Kömür ocaklarında çalışan işçiler ücretlerine yüzde 90 oranında zam yapılmasını istemektedirler.

Demiryolu işçilerinin ücret artışı talebi ise yüzde 63'ü bulmaktadır. Çte yandan demiryolu teknisyen ve mühendisleri de ücretlerine yüzde 40 oranında zam talep etmektedirler.

Sağcı Partiler,

F. Almanya'nın ILO'dan çekilmesini istediler

BONN (ANKA-DPA)

Federal Almanya'da Hristiyan Demokrat Parti (CDU) ile Birlik muhafazakarları blokunu oluşturan ve bu partinin Bavaria kolu sayılan Hristiyan Sosyal Birlik Partisi (CSU), Federal Almanya'nın da AED'nin yaptığı gibi Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) dan çekilmesi gerektiğini savunmuş -tur. Parti sözcüsü Albert Schödl tarafından Alman parlamentosu (Bundestag) da hükümete yapılan çağrıda, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Sovyetler Birliği ve "diktatörlüklerle yönetilen üçüncü dünya ülkeleri" tarafından "siyasi bir örgüt" haline getirildiği ileri sürülmüş ve Almanya'nın da vakti geçirmeksizin örgütü her türlü ilişkiyi kesmesi istenmiştir.

Kanada'da Tekellerin kâr hırsı yüzünden işkazaları artıyor

Geçen on yıl içinde, Kanada'da, binden çok maden işçisinin geçitli iş kazaları ve göçüklerde öldüğü, çok sayıda işçinin de yaralandığı ve sakat kaldığı bildirilmektedir. Ontarioda geçenlerde her yedi işçiden biri, ciddi bir iş kazası geçirmiştir. Kanada Madencilik Endüstrisinde 130.000 işçi çalışmaktadır. Bu rakam, ülkenin toplam çalışanlarının yüzde 14'üdür. Oysa madenlerde çalışanlar arasında meydana gelen ve ölümlü sonuçlanan kazalar, dünya toplamının yüzde 14'ünü oluşturmaktadır.

Federal Almanya'da işçiler silahlanma yarışının emekçileri için ne demek olduğunu çok iyi biliyorlar. Bunun için de silahlanmaya ve savaş kışkırtıcılığına karşı sık sık kitlesel gösteriler düzenleyerek barış ve ilerleme isteklerini dile getiriyorlar.

Australya'da gençler, işsizlik sorunları için bir toplantıda.

İsrail'in geri dönüşü.

Sömürüye Karşı
Mehmet BAYSAL

Haftanın
Raporu

Süreklili grev erteleyen yönetim

Bakanlar Kurulu sürekli olarak grevleri erteleyor. Haftalık raporlar da sürekli olarak Bakanlar Kurulu'nun grev ertelemelerini belirtiyor. Bu hafta da Bakanlar Kurulu iki yeni grev erteleme kararı daha aldı.

N.V. Türkçe Shell Şirketine bağlı K.C.A. Drilling (I.T.K.) LTD. Şirketi işyerlerinde Petrol - İş Sendikası'na alınan grev kararı millî güvenliğini gerektirir diye 30 gün süre ile ertelendi. Bakanlar Kurulu'nun ikinci grev erteleme kararı da yine Petrol - İş Sendikası ile ilgili. Bu sendikamın Mobil Oil Türk A.Ş., Mobil Gaz - Mobil Petrol Gazları A.Ş. ve Ankara Gaz Anonim Şirketi işyerlerinde olumsuz grev kararı yine millî güvenliğini gerektirir diye 30 gün süre ile ertelendi.

Bakanlar Kurulu sürekli olarak grevleri erteleme, lokavtın ise ertelemeye eleştirilmesine kaynaklanarak bu kez işyerlerinde alınmış olunan lokavt kararını da görüldüğüne değinildi.

275 sayılı yasa ile Bakanlar Kurulu'na tanınan millî güvenliğini ve memleket sağlığı gerekçeleri ile grev ertelemesini MC Hükümetleri sürekli olarak kullanıyor -lar.

Bilindiği gibi DDY grevi de ilk önce 30 gün, sonra da 60 gün süre ile ertelenmiştir. DDY işçilerinin yasal izinlerini kullanmaları ve fazla çalışma yapmalarını ve genel tatil günleri yasal olarak çalışmaları nedeni ile, tren seferlerinde aksamlar olmağa başladı. Bu doğal bir sonuç. İşçi fazla çalışmaya, genel ve hafta tatillerinde çalışmaya zorlanamaz. DDY işçileri içinde bir ayrıcalık söz konusu olmadığına göre bu uygulamayı yasal değilişimi gibi gösterme cabaları geçerli değildir. Ulaştırma Bakanı ise anlaşmanın önümüzdeki günlerde sağlanacağını belirtmiştir.

Ereğli Demir Çelik Fabrikalarında DİSK Maden - İş'in almış olduğu grev kararına karşı Bakanlar Kurulu'nun bu grevi de 90 gün süre ile iki kez ertelemesi sürse dolsu. İşçiler bu işyerinde de heran grev edebilir -ler artık.

Maden - İş'in grevleri ve MESS'in Maden - İş üyelerinin çalıştığı işyerlerinde uyguladığı lokavt sürer -ken, yurdun dört bir yanından Maden - İş'li işçiler de -yanışına da sürüyor.

Maden - İş MESS'e karşı yoğun grevlerle başladı. Haziran 1977'den bu yana bu işkolunda 45 işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalandı. Geçtiğimiz hafta içinde de Koç'un ortakları arasında bulunduğu Bursa Doktaş iş -yerinde Maden - İş yeni toplu iş sözleşmesi imzalandı.

MESS'in Bursa'da daha ziyade otomotiv sanayii iş kolunda olan 7 işyerinde uzlaşmaz tovn sürdürmesi üzerine, Maden - İş'e üye 6.500 işçi de bu -rada grev diyecelker. Toplaştı Türk Metal'in yetkilisinin sözlerinin yargı organlarına da bildirilmesinden sonra önümüzdeki günlerde bu işyerinde yetki yeniden mahkemeye belirlenecek. Geçtiğimiz hafta bildirilmiş izmir BMC işyerinde işten çıkartılan işçilerin eşleri, Türk Metal Sendikasının işçileri şüpheli baskıya uğrat -tıklarını iddia ettiler. Sonra Türk Metal BMC ile imzala -dığı son toplu iş sözleşmesi ile bu durumu belgelemiş -oldu.

Öte yandan işçi çıkartmaları da sürüyor. İşverenler özellikle sendikalaşmayı önlemek. Bilinçli işçileri fabrika dışına çıkarmak için, sudan bahanelerle ham -maddede sıkıntı çekiyor gibi gerekçelerle işçi sınıfı -na karşı saldırılarını sürdürüyorlar. Mersin Leyland iş -yerinde Maden - İş'in örgütlenmesi üzerine, işveren 400 işçiden 374'ünü işten attı. İstanbul Arı Kcm işyerinde 14 işçiyi işveren gerekçesiz olarak işten çıkardı. Pelit Aslan işyerinde 105 işçinin işi oktu feshedildi. Ve özellikle izmir'de bulunan plastik sanayi iş kolunda Lastik - İş üyesi işçilere karşı kıyımlar da yoğunlaştı. Etap işyerin -de 9. Kaucuk sanayinde 15, Potas'da 5, Ege Yıldız'da 50, Ege Plastik'de de 50 işçi işten çıkartıldı. İşveren -lerin dilettikleri zaman işçi çıkartmalarına karşı yasal uy -gulamaların yapılmadığı bu başlıboşlukta çalışma haya -tında borsanın, işçilerin üzerinde işverenlerin baskı ku -rurak sömürülerini yoğunlaştırmaları olduğu, gün gibi ortadadır. İşverenler işçiler üzerinde tahakkümüne do -yanan ve onları güvensizleştiren baskıların bir kısmını başka herşeye benzettiriyor artık herkes biliyor.

Lastik - İş Sendikası, Trabzon Erdoğan Lastik, İzmir Erol Ambalaj, Mersin Sözen Ziraat İşletmelerinde grev kararı alırken, İstanbul Güneş Plastik, Gezeze Losas, İ -stanbul Lassan işyerlerinde de toplu iş sözleşmesi im -zalandı. Tümü - İş ise Öndüla, Oluklu Mukavva işyerin -de grev kararı aldı.

Bosun - İş Seravcısı Ankara Türk Tarih Kurumu ve Ziraat Bankası işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalandı. İşçiler uzun süren bir grevden sonra haklarını olarak işyerlerinde grev kaldırdılar.

Gebze Aslan Cimento işyerinde 60 işçinin 8 yıldır iş -çilerin sigorta primlerinin ödenmediği ortaya çı -ktı. Bu örnek tek değil daha çok örnekleri var. Acaba yetkililer ne yapıyor bu durum karşısında. Son 5 yılda her sigortalı 2 işçinin birisi iş kazasına uğramış oldu -ğunu SSK istatistikleri söylüyor. Sadece Antalya'da 9 ay içinde 15 işçinin iş kazasından öldüğü de gerek. Ko -caeli Oto Yapım Atelyesinde de geçtiğimiz hafta bir iş -çi öldü.

Bir yandan işverenlerin işten atmaları, bir yandan işyerindeki çalışma koşullarının kötüleşmesi işçilerin iş -cinayetine kurban gitmesi. Ve işçilerin sosyal gü -vencileri, olduğu işe yasalarda yazılıyor.

Türk - İş yöneticileri 10 Kasım'da Bursa'da toplan -acaklar. Haziran raporunda, MSP'li Bakanlıkların sendikaların ezdiği, lokavtın bir hak olduğu, Asgari ü -cret sorununu hâlâ çözülmemiş olduğu, belirtiliyor. Türk - İş yöneticileri ciddiye alınmak istiyorlarsa işçi hakları konusunda tutarlı davranış göstermekle bu işi öncelikle kendilerinin ciddiye alması gerekiyor.

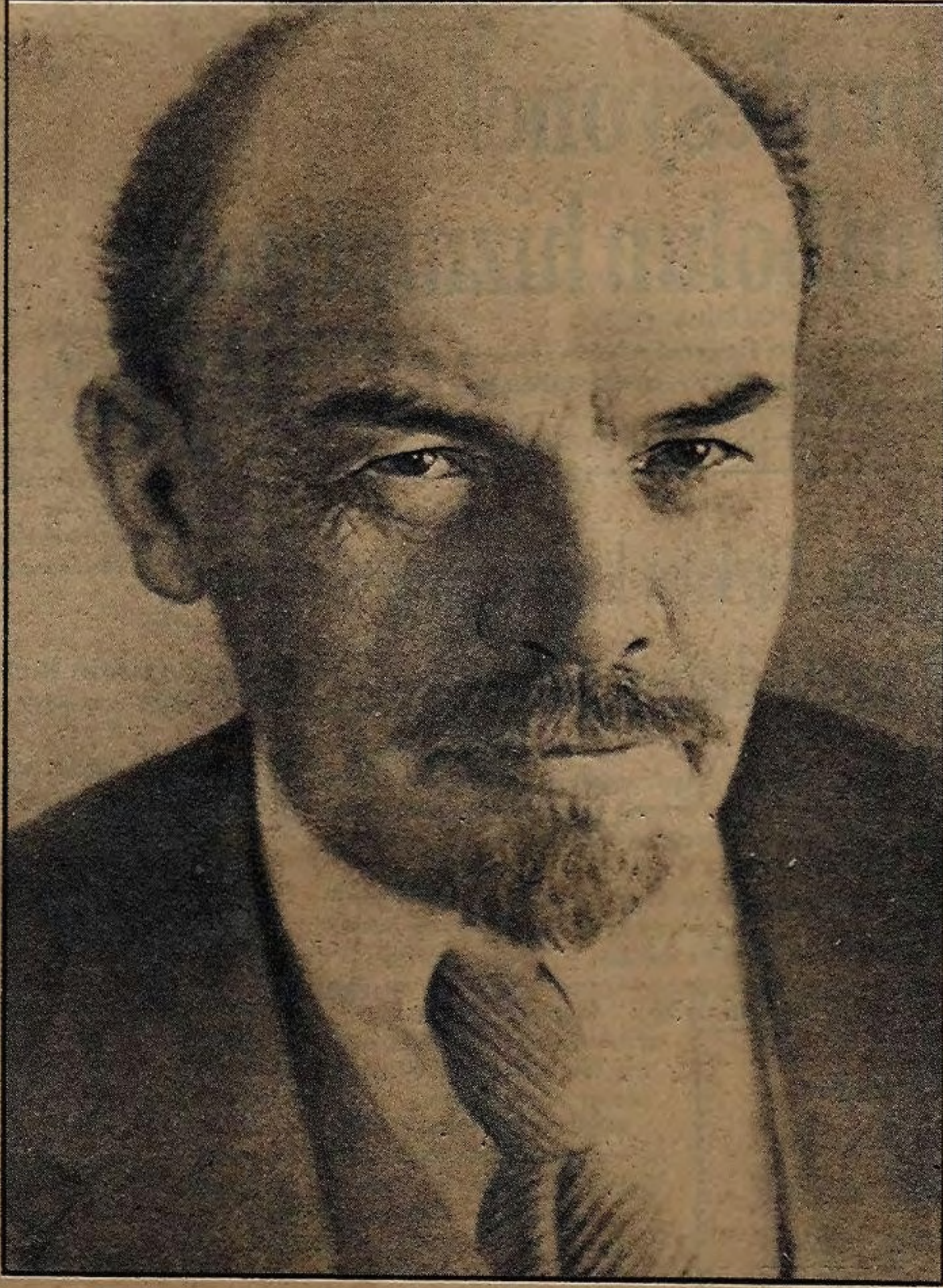
MSP'li Çalışma Bakanlığının ve onun getirdiği ye -tersiz yetkilisiz kadrosunun yeni uygulamaları. Adana'da SEK işyerinde yapılan irade beyanı sonucu belgelerle tahrifat yapılarak yetkilinin MSP'li Hak - İş Federasyonu -na bağlı Öz Gıda - İş Sendikası verilmesi. Hakların -da uygulanmayan Danıştay kararlarının olduğu MSP'li iş müfettiş yarımcılarının uygulamaları bunlar. Bun -ların hesabı elbet sorulacaktır.

Lokavt uygulayarak sosyal suç işleyenlerden de ca -ğın gerisinde kalanlardan da, besleme sendikacılık ge -ğistirenlerden de, işçi sınıfı hesap soracaktır. Hem de bu dünyada.

1917-1977 (Fotoğraflarla) EKİM DEVRİMİ

Ekim devriminin mimarı: LENİN...

Rus Sosyal Demokratik İşçi Partisi (Bolşevik) 1917 yılının Ekim aylarına kadar yığıl bir savaşım vermiş ve Şubat Devriminden sonra daha büyük bir etkinlik kazanmıştı. Bolşeviklerin tümü, Devrim hareketinin başarıya ulaşması için hiçbir özveriden kaçınmadılar. Ancak Ekim Devrimi'nin anını ve hareketin başlatılması yolundaki ilk öneriyi getiren Lenin'di. RSDİP (B) Merkez Komitesi'nde devrimin başlaması konusunda başlayan muhalefet, Lenin'in yazdığı raporlarda, Bolşeviklerin hatalarıyla ilgili bölümlerin çıkartılması düzeyine varınca, Lenin Merkez Komitesi'ndeki görevinden istifa ettiğini bildirdi. Parti saflarında görüşlerini savunacağını ve hataların en kısa zamanda düzeltilmesi için çalışmalarına devam edeceğini açıkladı. Daha sonra Merkez Komitesi devrimin başlaması yolunda karar verince, istifasını geri aldı.

Aşağıda, Lenin'in bu komoda ki yazılarından alıntılar ve özetler sunuyoruz:

29 EYLÜL 1917 TARİHLİ MEKTUPTAN:

Lenin bu mektubunda, Bolşeviklerin iktidarı alıp alamayacakları sorunu tartışıyor. İktidarı alınamayacağını savunuyor. Gecikme oldu, bu takdirde Kerenski taraftarlarının Petrograd'daki ve diğer bölgelerdeki devrimci hareketi etkisiz kalabileceğini ortaya koyuyor şöyle devam ediyor:

"Kelimelerin dar anlamında ihtilal ne gücü ne de am söz konusu değildir. Buna karar verecek olan yalnızca işçilerle ve askerlerle, yığınlarla temas halinde olanların genel uydur.

"Hazırığımız yok mu? Var. Sovyetler ve demokratik örgütler, Uluslararası durum, kesin olarak bugün İngilizlerle Almanlar arasında ayrı bir savaşın arifesinde, bizim lehimize. Bugün bile halklara barış teklif etmek, kazanmaktır. Her halükarda kazanacağız."

31 EKİM 1917 TARİHLİ MEKTUPTAN:

Bu mektup Merkez Komitesi'nde devrimin başlatmak konusunda tereddüt eden iki kişi, Zinoviyev ve Kamenev'i eleştirmek için yazıldı. "Devrim, bilimsel unsurların sonuna kadar savaşmak için pürüzsüz, kesin, değişmez ve sarsılmaz bir şekilde kararlı olmaları ister... Yığınların ruh durumundan bahsederken, kendi gevşekliklerini yığınlara yükleyenlerin durumunun tutulacak yanı yoktur. Yığınlar, vakit gelmesini bekleyen bilinçli unsurlarla, umutsuzluğa düşmeye hazır bilinçsiz unsurlara bölünmüştür. Ama ezilen ve açlık çeken yığınlar, gevşek, cansız değillerdir."

6 KASIM 1917 TARİHLİ MEKTUPTAN

(MERKEZ KOMİTESİ ÜYELERİNE)

"Yoldaşlar,

Bu satırları durumun son derece nazik olduğu 6 Kasım akşamı yazıyorum. Bugün için ihtilali geciktirmenin ölüm demek olduğu gün gibi apaçık ortadadır. Yoldaşları bütün gücümle inandırma çabasındayım ki şu anda her şey kopma noktasına varmış bulunmaktadır ve böyle meseleler gündeme gelmiştir ki bunları ne kon feranslar, ne de kongreler (Sovyet Kongreleri olsa bile) çözüme bağlayamaz. Bu meseleleri ancak halklar, yığınlar, yığınların savaşımı çözümlerabilir...

HAREKETTE DURAKLAMAK, ÖLÜM DEMEKTİR."

AYNI GECE LENİN DEVRİM HAREKETİNİ YÖNETMEK İÇİN SMOLNI'YE GİTTİ. VE:

29 EYLÜL 1917 TARİHLİ MEKTUPTAN:

Bu mektubunda Lenin, bir iç savaşın patlak vermesi olasılığı üzerinde duruyor ve inşaatın proletaryanın eline geçmesi halinde, savaşın olmayacağı, ya da kısa bir süre içinde sivil taraflardan kazanılacağını ortaya koyuyordu. Yine uluslararası durumu ele alan Lenin, İngiltere, Almanya ve Amerika'nın bir bütün olarak Rusya'daki devrimci güçlere saldırmaya çalışacağını da bulunmadığını, yerel saldırıların da geçiş niteliğini söylüyordu.

20 EKİM 1917 TARİHLİ MEKTUPTAN:

Lenin bu mektubunda devrim için tüm koşulların hazır olduğunu bildiriyordu:

a) Uluslararası planda emperyalist güçlerin birleşmelerinin olanaksız olduğunu belirtiyor ve dünyadaki yükselen devrim dalgasına işaret ediyordu.

b) Köylü hareketinin çok büyük boyutlara ulaşmış olmasının "inanılmaz bir şey, ama bir olgu" olarak değerlendiriyordu. Köylülük içinde etkin olan Sosyal Devrimcilerin yayınlarının bile Kerenski'nin yayınlarından geri kalmadığını işaret ediyor ve Bolşeviklerin bu alanı başarıyla ele geçirebileceğini söylüyordu.

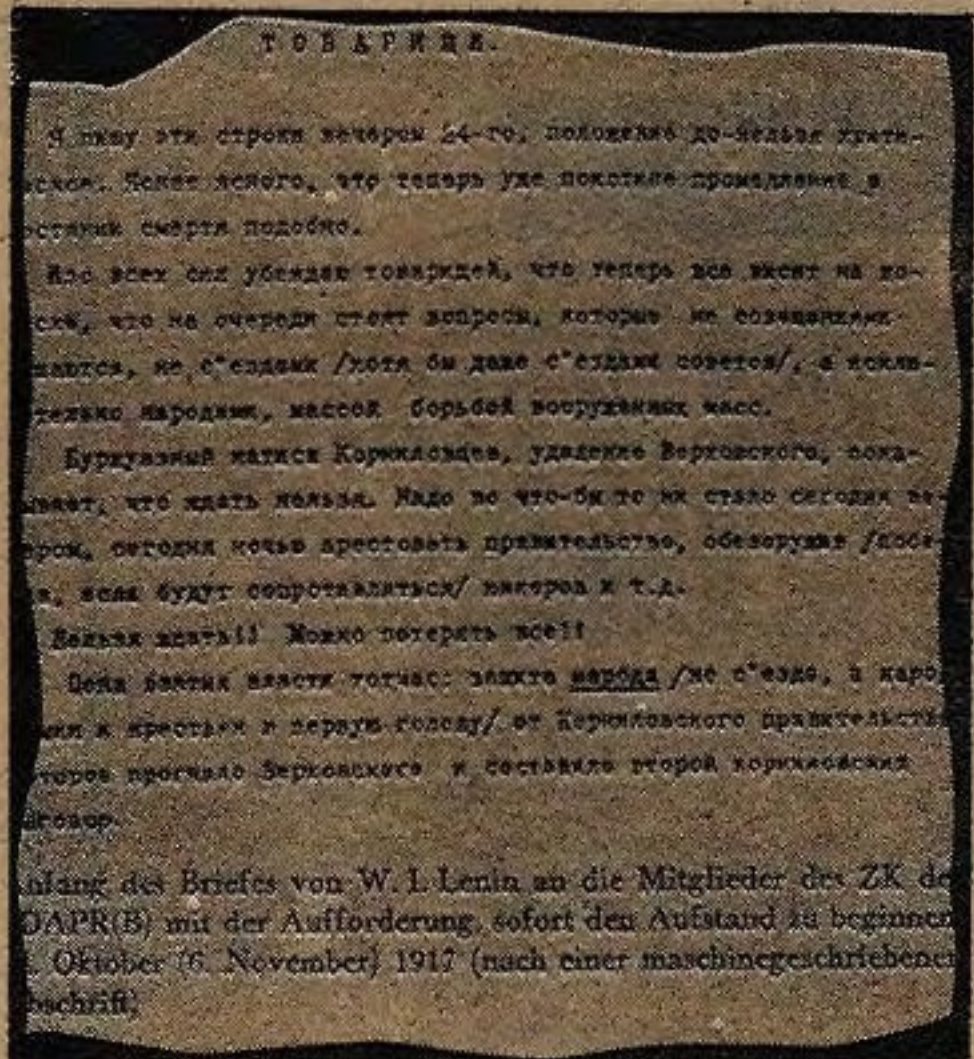
c) Emperyalist savaşın hoşnut olmayan ve büyük bir bölümü de köylülerden oluşan askerlerin her geçen gün yığınlar halinde Bolşevik saflarına katılmasını, önemli bir güç olarak niteliyordu.

d) Yönetenleri yönetemez ve yönetilenleri de yönetenleri istemez hale geldiğini bildiriyordu.

e) Bir saniye bile beklemenin hatalı olduğu mu ileri sürüyordu.

Lenin bu mektubunda, uyarılara cevap verilmemesini eleştiriyor ve Merkez Komitesi'nden, yazarların Bolşeviklerin hatalarına ilişkin bölümleri çıkardığı için Merkez Komitesi'nden istifasını istiyordu.

"Bunu, parti saflarında ve parti kongrelerinde propaganda yapmak hakkını muhafaza ederek yapıyorum," diyor.

Lenin'in 6 Kasım 1917'de Merkez Komitesi'ne yazdığı mektup.

Devam edecek

Cengiz Aytmatov

DENİZ KIYISINDA KOŞAN ALA KÖPEK

28

Çok geçmeden hava iyice karardı, puslu bir gecenin bütün koyuluğu çıktı üzerlerine. Gündüzlerin sisler içinde kürek çekmek anlamızsız, gecelerin aynı şeyi yapmak için saça-saça, O yüzden kaygı kendi durumuna baktı. Havanın değişeceği konusunda tek belirti yoktu. Deniz esintisiz uzanıyordu.

Baba ile oğul geceyi geçirmek üzere sandalın dibine yattılar, birbirlerine iyice sokuldular. Açlığın, susuzluğun verdiği acıdan kıvrılarak başlarına gelecekleri düşünüyorlar; gözlerini kırpıyorlardı.

Kirik'sin babasının son birkaç günde bir deri bir kemik kaldığını, gövdesinin buzlu bir ufaldığını yakından hissetti. Değişmeyen tek şey çabı sertliğindeki sakallıydı. Babasının koyuna sokulmuş yataktan, ona karşı duyduğu acımayla için için ağıyor, eskiden bilmediği bir oğulluğuna yakınlığını ta derinden hissediyordu. "Sözlerle anlatamayacağı, fakat yürek vurduğunda, damarlarında, öz benliğinde saklı bir bağlılık bu. Eskiden babasına benzerlikle övünür, babası gibi yapmaya, onun gibi davranmaya özenirdi. Ama şimdi babasının, kendisi olduğunda; onun bir başlangıcı, kendisinin de onun uzantısı bulunduğunu anlıyordu. İşte o yüzden kendisiyle ilgili yanıyor, acıyordu babasına. Mavi yarasının su getirmesi için yalnızca duşuna babasını da kattı."

Mavi yarası, su ver bize!

Mavi yarası, su ver bize!

Oysa Emrayın, gittikçe artarak dayanılmaz bir durum olan susuzluk acılarında kıvrılarak düşünüyordu suyu. İçinin çayır çayır yanması, göğüs boşluğunun kuruyup daralarak demir bir mengene ile sıkışması, başının uğuldaması ona Milgun'un son dakikalarında çektiği azapları çok iyi anlatıyordu. Ama alırmıyordu o bunlara. Kana kana su içmeyi aklından bile geçirmiyordu. Eğer yanında oğlu olmasaydı, bu son kararlık gecede koltuğunun altına sığınan yavrusunu bırakmaya kendini zorlayabilseydi, bitmez tükenmez azapları bacak gibi koser atardı. Hiçbir kurtuluş umudu olmasa bile, tüm olanaklarını kullanarak esirgediği, elinden geldiğince yaşamını uzatmaya çalıştığı oğlu uğruna terketmeliydi kaygı. Bütün babası, bütün umudu, yapması gereken son davranış buydu onun için. Öte yandan, gene oğlunun yüzünden, onu kara yazgının eline bırakmak istememesinden dolayı karar veremiyordu buna. Gelgelelim işi savsaklamak, süruncemede bırakmak da sakıncalıydı. Çünkü kendini çekip çevirmesine yarayacak gücün son damlaları erimekteydi...

Yaşama süresi doluyordu babanın...

Nasıl, hangi sözlerle anlatılmıyordu bunu oğluna? Onu, onun için bırakacağını nasıl söylemeliydi?

Yaşama süresi doluyordu babanın...

— Baba! diye seslendi Kirik babasının düşüncelerini okumuşcasına.

Sonra, mavi yarasına yalvararak ona ıyca sokuldu.

Mavi yarası, su ver bize!

Mavi yarası, su ver bize!

Emrayın dişini sıkıyorsa da kederden inlemesini durdurmadı, ama oğluna gene bir şey söylemeyi göze alamadı. Oğluna kından içinde uğuldayor, uğuldayor, uzaklaşmaya başladıkça son adımı atmaya daha zorlaşıyordu. O gece, bundan önceki tüm yaşantısının, geçirdiği son gecenin hazırlayıcısı olduğunu anlamıştı. Demek, doğması, olması son gücüyle oğluna kendini sürdürmesi için. Oğluya sessizce uğurlayırken işte bunları düşünüyordu. Yeryüzünde var oluşunun, son nefesine değin kendini oğluna sürdürmek olduğunu anlamış o gecenin tek kazancıydı. Bunu daha önce hiç düşünmemişti, nedeni, ortada böyle bir sebep bulunmamasıydı.

Fakat anıyordu da, bu gibi düşüncelerin zihninde bir simsek hızıyla çakıp geçtiği olaylar yaşamıştı eskiden de. Bir keresinde rahmetli Milgun ve öteki oymak arkadaşlarıyla ormanda büyük bir ağacı keserlerken anları şimdi daha iyi anlıyordu. Ağaç devrilmeye başlamıştı. Terslik bu ya. Emrayın koca ağacın, çevresinde her şeyi kırıp dökerken devrildiği yönde bulunmaktaydı. Arkadaşları durumun korkmuşluğunu görmüşlerdi.

— Kac, Emrayın, kaç! Ağaç geliyor! diye haykırdılar.

Emrayın davrandı ama geç kalmıştı. Dev ağaç tepesinde koca bir gökyüzü boşluğu bıraktıktan sonra çatırladı - gümürtüler arasında, olanca ağırlığıyla yan yatarak yavaş yavaş onun üzerine inmekteydi. Bir an için aklından geçen şunlar oldu: Oğlu Kirik —henüz küçüktü ve tek

çocuğuydu. Psik daha doğmamıştı— ölümünden sonra kendi yerini alacaktı. O soylu sanilerde, kaçınılmaz ölümün eşliğinde Emrayın'ın düşündüğü işte bundan başka bir şey değildi. Ağaç korkunc bir gürültüyle az ötesine düşmüş, yapraklardan, tozdan oluşan bir dalgı yüzüne çarpmıştı. Herkes rahat bir soluk aldı. Emrayın kurtulmuş, sağ kalmıştı.

Şimdi bu olayı anıyınca, onu kendisi yapan şeyin oğlunun dünyaya gelişini olduğunu, yaşamında babalık duygularından daha yüce, daha güçlü hiçbir şey tatmadığını anladı. İşte o yüzden çocuklarına, özellikle oğluna sıkı sıkıya baktı. Kirik'e şimdi bunları anlatmak istedi ama zaten kötü bir durumda olan çocuğun keyfini kaçırırmıştı. Yaşama süresi doluyordu babanın...

Mavi yarası, su ver bize!

Mavi yarası, su ver bize!

Ayrılmakta güçlük çektiği birkaç anısı daha vardı. Zamanı iyice daralmakla birlikte bunları düşünmeden gidemezdi. Kaygı terketmek vakti geldiğini hiç aklından çıkarmaksızın bu anılarıyla da uğurlaşmalıydı...

İk günden sevmişti karısını. Şaşılacak bir şey ama onun denizde düşündüklerinin tipikisi karısı da eyde düşünüyordu. Her zaman böyle olmuştu. Birbirlerinden uzaktaysa karşılıklı ne düşündüklerini bilirlerdi. Uzakta birbirlerini anlamaya yetisi kimsenin bilmediği, yalnız onların arasında bulunan, birbirlerine yakın olma mutluluğuydu.

Daha Kirik doğmamıştı. Karısında ilk gebelik belirtilerinin başladığı, fakat durumun kesinleşmediği günlerden bir gün eve döndüğünde karısına şöyle demişti:

— E, söyle bakalım, oğlumuz mu oluyor?

Kadın birerlik, sonra gözleri sevinçten parlamıştı.

— Yavaş, dinler duyar sonra! Peki, sen nereden biliyorsun?

— Bu gün düşünüyordum... Çok da istiyordun.

— Ya sen?

— Senin ne düşündüğünü bildiğimi biliyorsun. Ben de aynı şeyi düşünüyordum.

— Senin bunu düşünüp istediğini bildiğim için ben de aynı şeyleri düşünüyordum.

Devam edecek

Sibirya Şafağı

Kemal BAYRAM

15

Analar Cumhuriyeti; ÖZBEKİSTAN

Çok uzak Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin 1924'ten bu yana olan değişim ve gelişimlerini bir kaç yazıya sığdırmak zor. Elli yıl önce okuma yazma bilmeyen insanların oluşturduğu bir toplum, elli yılın sonunda dünyanın en büyük üniversite ve eğitim kurumlarında kavuşmuş ve ülkede okuma yazma bilmeyen insan sayısı sıfıra inerse, bu yönetim için söyleyecek çok şey var demektir.

Orta Asya toplumlarının ıkel göçebe yaşamından uygar bir düzeye geçmesi, endüstriye, sanayiye, tarıma ve kültürel alanda aşamalar göstermesi, her şeyden çok, dünyanın geleceği açısından önemlidir. Özbek dostlarımız böyle bir düzeye geçmek kırancı varici bir durumdur.

Özbek Sovyet Cumhuriyeti 1924 yılında kurulmuştur. Kurulmuştur ama geri kalmışlığın tüm özelliklerini taşımaktadır. Bu durumda, yapılması gereken nedir? Kalkınmanın temeli olan ekonomiyi düzenlemek ve bu sosyalist ekonomiyi uygun eğitim ve öğretim planlama-

larını yapmak. Diğer cumhuriyetlerin yardımıyla Özbekistan bunları gerçekleştirmekten geri durmuyor. Bugün gelişmiş olduğu nokta, dünya yarıca da balonun urunudur. Dikkatli, disiplinli bir çalışmanın sonucudur.

Büyük ekim Sosyalist Devriminden önce bu bölgeler cehaletin, hastalıkların ve açlığın sürdüğü, insanların bakımsızlıktan kırılıp telef olduğu yerlerdi. Ölümler oranı yüksekti. Çarlık yönetimi halka hiç bir tıbbi yardımda bulunmazdı. Orta Asya halkları bir sömürü aracı olarak kullanıldı. Özellikle çocuklar ara sırada ölüm yüzde sekseni buluyordu. Ama şimdi durum tümüyle değişti. Yalnız Taşkent'te 45 kürsüsü bulunan Tıp Enstitüleri, üniversiteler, yüzlerce sanat okulu var. Yüksekokullarda Sovyetler Birliğinde yaşayan 34 milletten 4000'den fazla öğrenci öğrenim yapıyor. Özbek, Tatar, Tacik, Türkmen, Kirgiz ve başka milliyetlerden gençler, çağın gerektirdiği kadar verimli bir eğitimi sürdürüyor.

Özbekistan halkı çocuk sevgisiyle ve çok çocuk korkumakla tanınıyorlar. İşte kalabalık bir aile

Gecmiş yıllarda doğu kadını kocasının bir eşyası gibiydi. Hiç bir hakları yoktu. "Çocuk doğurdu ve hamur yığandı". Ama bugün bir Orta Asya Cumhuriyeti olan Özbekistan'da ulusal ekonomiyi katkıda bulunanların % 41,7'si kadındır. Sanayide çalışan kadınlar % 46,1'dir. Tüm ülkede bulunan 42 yüksek, 177 orta dereceli okul öğrencilerinin % 43'ünü kızlar oluşturmaktadır. Öğretim kurumlarında 10 binden fazla kadın ya öğretmenlik yapıyor ya da bilimsel araştırmalarda çalışıyor. Elli binden fazla Özbek kadını çalışmaları için bakanlıklardan dolayı maddiye almıştır. Bunlardan 108'ine "Sosyalist Emek Kahramanı" unvanı verilmiştir.

Özbekistan'da kadınlara verilen önem bunlarla bitmiyor. Özbek kadınının toplum yaşamında aldığı yer belirlemek bakımından bir noktaya daha değineceğiz. O da Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliğinin Yüksek Kurulunda halen 26 Özbek kadınının bulunduğu gerçeğidir. Ayrıca 151 kadın Özbek

tan Yüksek Şurası üyesidir. 40.590 kadının da yerli idare meclislerine seçilmiştir. Özbekistan Kadınlar Derneği'nin 195 kadın örgütüyle ilişkisi içinde.

Gerek Özbekistan'da gerekse yollar Birliğinin diğer Cumhuriyetlerinde kadınlara girmediği meslek dalı ya da hiç bir iş alanı yoktur.

Büyük İskender'den, Cen ve Timur'a kadar pek çok kişinin gelip geçtiği Özbek sosyalist emek gücünün daimi olarak önemli değişti. Özbek sosyal yasalık, bilimsel çalışma, kültürel önem, bunları f den.

Özbek dostlarımızın hele Sibirya'dan bir ne lendifirmesinin başar üretimde tam bir pat Özbek kadınlara ve lavy ben bu ükreye tti diyor.

Pamuk toplayan tipik Özbek köylü kızları.

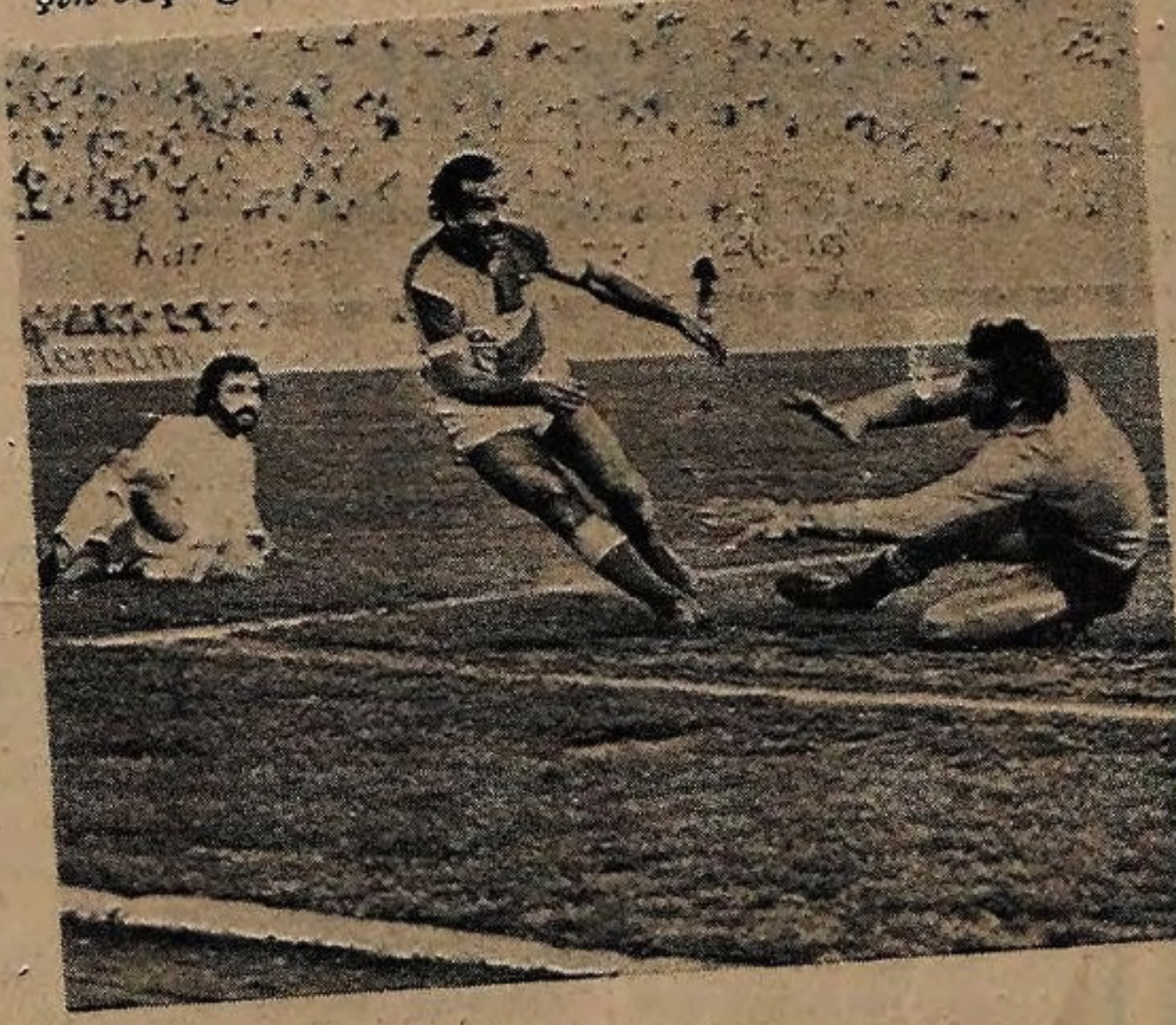
Özbekistan'da kadınlar artık her alı tabağı inceleyen Özbek kadınları.

Istanbul'daki maçta gol yoktu

Galatasaray, Orduspor'a puan verdi: 0-0

Galatasaray'ın başarılı futbolcusu Öner, dün kendisinden bekleneni veremedi. Altı genç futbolcu - nun Ordu kalecisi ile karşı karşıya kalmasına karşın boşa giden bir atışı görüldü.

Çarpık düzenin tipik bir örneği

Ülkemizdeki spor tesislerinin yüzde 87'si profesyonel futbolun hizmetinde

POLİTİKA (ÖZEL)
Sporcu sayısı ile genel rakamın yandan fazlasını kapsayan futbol, amatör dalları tam anlamıyla sömürmektedir.
Sadece sporcu sayısı açısından değil, bir

çe, tesis ve araç-gereç açısından da diğer spor dallarını sömüren profesyonel futbol gençliği bir uyuma aracı olarak ele alınmamaktadır. Nitekim bu düşünce ile hareket edip "Büyük Stad" meselesini zaman zaman tazelemekte, gençliğe semt sahaları, salon açmayı görev edineceklerine, onları seyirci durumuna getirmektedirler.

Birinci Türkiye Ligine bugün 7 maçla devam ediliyor

İSTANBUL - (THA)
Birinci Türkiye Ligi'ne yarın yapılacak 7 karşılaşma ile devam edilecektir. Günün en önemli karşılaşması şüphesiz İstanbul'daki Fenerbahçe-Besiktas maçı.

FENERBAHÇE-BESİKTAS
Birinci Türkiye Liginin en önemli karşılaşmasında ezeli rakipler 199. kez karşı karşıya geliyor. Her iki takım açıştan dan da önem taşıyan karşılaşma saat 14.15'te İnönü Stadyumunda başlayacak. Şu anda ligin en formda ekiplerinden olan Fenerbahçe aynı zamanda da lig lideri Sarı-Lacivertli takımın amacı Beşiktaş engelini talimatı mayıp liderliklerini devam ettirebilmek.

TV bugün
oyunacak
2 maç bölüm
bölüm naklen
yayınlayacak

ANKARA (THA)
TRT Televizyonu bugün oynanacak Fenerbahçe-Besiktas ile Ankara'daki Altay-Turkije Ligi karşılaşmalarını "Tele-Pazar" programında bölümler halinde naklen yayınlamaktadır.
TRT Spor Sorumlusu Müdürü Kemal Deniz'in verdiği bilgiye göre Fenerbahçe-Besiktas, Ankara'daki Altay-Turkije Ligi karşılaşmalarını da bölümler halinde naklen yayınlamaktadır.
Fenerbahçe: İvançević, Coşkun, Emin, Omal, Resit, Paunović, Engin, Tuna, Cemil, Şevki.
Beşiktaş: Mete, Mustafa, AH Yaşar, Zekeriyâ, Hayri, Mithat, Kemal, Resit, Paunović, Şaban, Günün ötek maçları ise şöyle: Diyarbakırspor-Trabzonspor, Adana Demirspor-Eskişehirspor, Bursa'da Boluspor-Bursaspor karşılaşmalarını da bölümler halinde Türkiye Radyolarından naklen verilecektir.

AMAC 22 KİŞİNİN PEŞİNE
MİLYONLARI KATMAK MI?

Futbolun beşinci İngiltere'den bile fazla sayıda profesyonel kulübe sahip olan ülkelerde, bu yoz düşünceyi savunmalar kentlerimizde oy avcılığı için çeşitli oyunlar oynanmaktadır. Kent kulüplerimiz tesisi olup olmadığının bakmadan nazar boncukları doğanlar inanılmaz güç bir yarışta ortaya koymaktadırlar. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana ülkemizdeki mevcut tesislerin yüzde 87,1'i futbolun (profesyonel) emrine veriler. 22 kişinin peşine milyonları katmaktadır.

"Spor yapma-seyret" politikasını gayet iyi uygulayanlar bugün her atılan yola temel futbol kazmasını vurabilmektedirler.

48 YILDA ARTIŞ DEĞİL
AZALIŞ VAR

1930 yılına baktığımız zaman Türkiye'de atlet sayısının 1000, güreşi ve boks sayısının 200 olduğunu görüyoruz. 1978 yılına girmeye hazırlanmış bu günlerde bu spor dallarındaki Türkiye şampiyonalarına bakanlar geçişin ta kendisi ile karşılaşacaklardır. Evet aradan geçen 48 yıl sonra mindere ve pistlere çıkardığımız sporcu sayısında artış değil eksilme vardır. Oysa futbolcu sayısında büyük artış görülmektedir. Çünkü tesisler ve diğer olanakların tümü meşin yuvanın emrine verilmiştir.

B.Boronkay Lüksemburg'da Calı 3-0 yendi

Avrupa Şampiyon kulüpleri ilk tur ilk maçını Cal takımı ile yapan B. Boronkay rahat bir o yundan sonra müsabaka dan 3-0 galip ayrıldı.

Oyuna hızlı başlayan Büküdere Boronkay, rakibinin zayıf olusundan yararlanarak ilk seti 15 dakika gibi kısa bir sürede 15-9 aldı. İkinci sette Boronkay'ın oyuncularının umu samaz hareketleri ve Lüksemburg'lu yan hakemin ilgisiz kararları Cal takımının seti hep önde götürmesine neden oldu. Bir ara 10-4 olan skoru daha sonra Ahmet ve Semih'in şahane smaçlarıyla lehine çeviren Boronkay seti 15-10 almasını bildi.

Üçüncü sette ise Boronkay fırtına gibi girdi. Salona gelen Türk seyircilerin coşkulu tezahüratı altında il dald ka gibi kısa bir zamanda Lüksemburg takımına sayı vermeden seti 15-0 aldı. Böylece, Boronkay ilk turda sağladığı 3-0'lık avantajla ikinci tura geçmiş oluyordu.

Mehmet Kumova ve Mustafa Varol 12 Kasım'da boksu birakıyorlar

ANKARA (THA)
Balkan Şampiyonu boksör lerimizden Mehmet Kumova ile Akdeniz Oyunları şampiyonu Mustafa Varol, 12 Kasım Cumartesi günü saat 19.30'da Trabzon kapalı Spor Salonunda birlikte yapacakları bir jübile ile ringlere veda edeceklerdir.

Türk Boksuna uzun yıllar hizmet veren Mehmet Kumova ile Mustafa Varol jübile leri için şu ortak açıklamayı yapmışlardır: "Türk boksuna karınca la karınca uzun yıllar amatörce hizmet verdik. Kürsüye çı kıp milli marşımızı kaldırırken seyircilerle birlikte göz yaşları döktük. Artık yerimizi genç arkadaşlara bırakma zamanının geldiğine inanıyoruz. Jübilemize bütün Trabzonlu sporseverleri bekliyoruz."

İlk yarısı zevksiz geçen karşılaşmanın
iki yarısında Orduspor daha başarılıydı

HAKEMLER: Talat Tokat (xxx), Selahattin Salar (xxx)
Çoşkun Kutay (xxx)
GALATASARAY: Kağan (xxx)-Müfit (xx), Güngör (xx), Fatih (xxx), Erdoğan (xxx)-Öneyt (xx), Şikri (xx), Gürsoy (xx), K. Mehmet (xx)-Öner (xx), Gökmen (xx), Tacettin (xxx)
ORDUSPOR: Mustafa (xxx)-Uğur (xxx), Sali (xxx), Faruk (xxx), Güven (xxx)-Erol (xxx), Turgay (xx), Cihan (xxx)-Üstün (xx), Kemal (xx), Arif (xx)

Sayıncı gol fırsatları kaçıran taraf Galatasaray
bir puanı kapamıyordu. Dünkü karşı laşma tam bir maç havası içerisinde ve seyircinin devrimle "Lokum" gibi bir saha üzerinde oynandı. A ma, tüm bu futbol için elve - risti görünümüne karşın, İstan bul seyircisi ilgilendiği maç seyredemedi.

8. Dakikada Öner'inortal - dığı topu Tacettin kaleye üç metre mesafede kontrol edemedi. 17. dakikada ise bu kez Gökmen'in pasını Öner aşırt - ma vuruşla kaleye gönderdi se de top dışarı çıktı.

Üçüncü ligde
bugün 6 maç var

Üçüncü Türkiye Liginde bu gün sadece beyaz grup maçı ile devam edilecektir. Maçların programı şu şekli dedir.

İstanbul Vefa Stadı: 11.00 Altıbeyköy-S. Gençlik
İzmir Karşıyaka Stadı: 11.15 Karşıyaka-Hacettepe, diğer şehirlerde, 13.15 Erzurumspor-Ödemişspor, 14.15 Kutahyaspor-Corumsport, 13.30 Tarsus İd. Yurdu-Hatayspor, 13.30 Tokatspor - Karagörmek

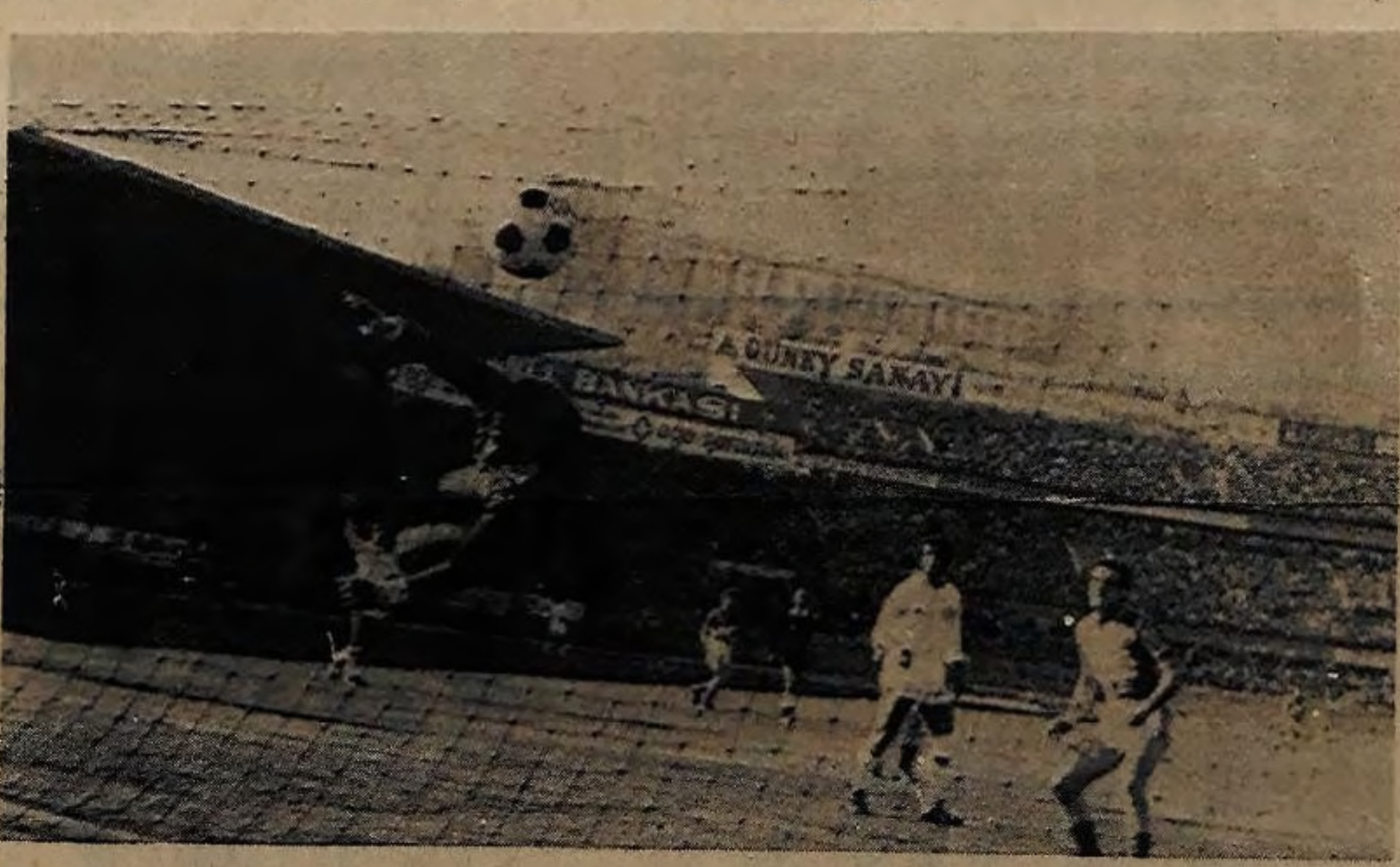
İlk yarı daha çok Galatasaray'ın baskısı altında geçti. Ancak dakikalar ilerledikçe maç seyirciyi sıkan bir havaya büründü.

İkinci yarıda ise yine canlı olan taraf Galatasaray'dı. Ancak, kurnazca rakip defansın arkasına sokulmayı bece ren Ordusporerdaysekti pu - anı alıp götürüldü.

İkinci yarının hemen başın da Gökmen yüzüyle bir gol pozisyonundan istifade edemedi. Bu dakikadan sonra Orduspor'un başarılı kontratak de nemelerini izledik. Ancak bunlarda da bir sonuç yoktu. 70. dakikada Öner'in bir şutu yan direkten döndü. 10 da kika sonra Üstün'ün pasını ya kalayan Arif üzerine çıkan Kağan'ın yanından topu file lere yolladı, ancak, top üzeri girenken Güngör röveşata ile mutlak bir golü önledi. Bun - dan sonraki dakikalarda tarafların gol çabası bir sonuç ver meyince karşılaşma da 0-0 berabere sonuçlandı.

Zaman zaman Orduspor defansını zorlayan Galatasaray ileri üçlüsünün bir atışı Ama başarılı Orduspor defansı bunu da savuşturuyor.

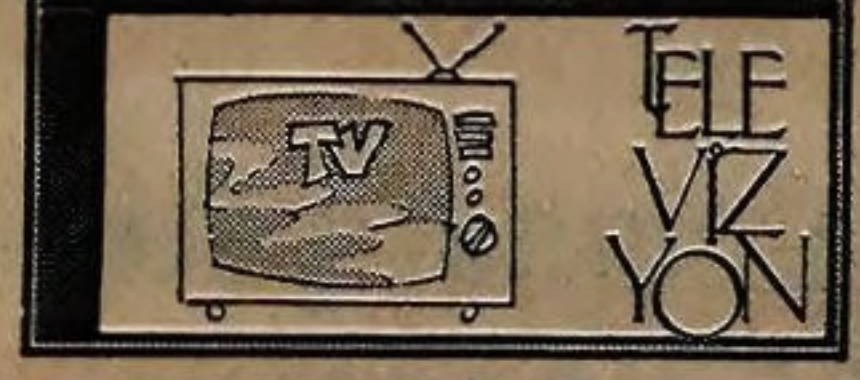
Gökmen'in üst direkten dönen şutu...

11.00
Telepazar 77

Canan Oğuz, Tamer Durukan ve Güneş Te celli'nin birlikte sundukları bugünkü Tele-Pazar 77 programı, KÜÇÜK EV dizisinin KÜ - ÇÜK KADINLAR adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde, okuldaki çocukların okudukları ki - tapların etkisinde kalarak oyun oynamaları o kul öğretmenine bunları sahneleme fikri ve - rir. Küçük Kadınlar adlı oyun seçilir. Oleson - fies her komda olduğu gibi bunda da iddiali, ve ön plandadır.

Program Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Türk Hafif Müziği sanatçıların ka tıldığı müzik programlarıyla devam ediyor. Dizi film JETGİLLE R adlı dizinin KÜÇÜK CİLER adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölüm - de, George patromu Speysli'den izin ister. Pat ron ise bunu bir şartla kabul eder. George 1 - günde Erci ve patromun oğlu Arthur'un da bulunduğ bir grup izciyi aşıa götürmektedir. O rada başlıklarından türlü olaylar geçer. George ve Arthur kaybolurlar. George bütün bu olan - lardan sonra iş ten kovulacağını düşünmekte - dir.

Haftanın spor olaylarının da yer aldığı Te le-Spor bugünkü Tele-Pazar 77 programının son bölümünü oluşturuyor.

20.00 Haberler
20.40 Charli'nin
Melekleri

Dizi filmin HEDEF MELEKLER adlı bö - lümü yayınlanacak. Bir türlü kimliği belirlene meyen bir kişi meleklerle korkulu dakikalara satır. Melekler son çareyi Charli'nin evine sığınmakta bulurlar. Olay çözümlenir, fakat , melekler Charli'yi yine tanıma fırsatı bē - lamışlardır.

21.20 Klasik Müzik

21.45 Savaşın Kentler

TRT Televizyonu bugünden itibaren yeni bir belgesel dizinin yayınına başlıyor. Sava - şın Kentler adını taşıyan dizinin bugün yayı -

lanacak bölümü LONDRA adını taşıyor. Almanya, Polonya'yı işgal etmiş ve birçok kenti bombalamış - tı. İngiltere için Almanya ile savaş kaçınılmaz görünüyordu. Londra' - da da halkın büyük bir kısmı savaş hazırlıklarına katılmayı reddetmiş lerd. 1930'dan bu yana birçok önder halkı Almanya tehlikesi karşısında uyarıyorlardı, fakat halk stül sa - vumayla alay ederek hiçbir şey yapmamayı tercih etti.

22.30 Spor

TRT Haber Merkezi Spor Şube - si'nce hazırlanan bugünkü Spor programında haftanın spor olayları ve dış kaynaklı spor filmleri yer alıyor.

22.50 Güne Bakış

İSTANBUL

BEYOĞLU
ATLAS (440835) Uçan Kara - teci.
DÜNYA (499361) Kısa Beraberlik - S. Loren.
EMEK (448439) Suspür.
FİTAS (499361) Keoma - F. Nero.
LALE (443595) İstasyon - C. Arkin.
YENİ MELEK (444289) Bionik Adam.
ŞİŞLİ
AS (476315) Mithis Suikast - R. Taylor.
İNÇİ (404595) 1. Öüm Fedai - leri - C. Arkin. 2. Ac Gözüni Mehmet.
KONAK (482606) Keoma - F. Nero.
SITE (476947) Lanetliler Ge - misli 8. Hafta.
AKSARAY
BULVAR (21 3578) İstasyon - C. Arkin.
İPEK (222513) Aslan Yürekli 8. Lee.

ANKARA

Çağdaş Sahne Kavaklıdere (26 77 01)
Film Hudutların Kanunu (Yn. Lütfi Akad)
Sinematek (Mavi Yıldızdaki Ci nayet / Çe koslavakya Hababam Sınıfı Uyanıyor (r) M. Özkul-A. Naşit 12, 14, 16, 18, 15, 20, 45
Sinema Bati 18 83 23
Kurtların Pengesinde (2. haf. - ro) C. Heston 12, 15-14, 30-16, 45, 19, 21, 15
Dilek 17 15 54
K. dere Çankaya 28 07 80
Çankaya
Hababam Sınıfı Uyanıyor (r) M. Özkul-A. Naşit 12, 15-18, 21, 15-21, 15
Tatlıp 28 00 39
Vahşi Melez (ro) M. Özkul - A. Naşit 12, 15-14, 15-15, 16, 18 15-21, 15
Bahçelievler
An 13 48 73
Alçaklar (ro)
M. Çaine 14-16, 15-18, 30-21.

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.00 Kısa Haberler
06.02 Güneşin
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
09.00 Kısa Haberler
09.02 Tatil Sabahı
12.00 Kısa Haberler
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.00 Haberler
13.15 Reklamlar
13.20 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
17.00 Kısa Haberler
10.00 Haberler
20.15 Ocakbaşı
20.35 Pazar'ın Melodile - ri
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Haberler
21.30 Spor Dergisi
22.00 Kısa Haberler
22.02 Dinleyici İstekleri
22.30 Türk Bestecileri
23.00 Haberler
23.10 Yurttan Sesler Er - kekler Topluluğu
23.30 Akdeniz Akdeniz
24.00 Kısa Haberler
00.32 Büyük Orkestralar
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.30 Tahl ve Müzik
10.00 Cocuğun Dünyası
11.30 Radyo Sözlüğü
12.15 Klasik Koro
13.00 Haberler
13.30 Türküler
14.00 Güney Amerika'dan Müzik
14.30 Dünya Mizahından Seç meler
15.00 Erkekler Topluluğu
15.30 Plaklar Arasında
16.00 Türküler
16.30 Çağdaş Sanatçılarımız
17.00 Şarkılar
17.35 Türküler
18.15 Hafif Müzik
18.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.30 Haftanın Olayı
20.00 Sazlarımız ve İcracı - ları
21.30 Türküler
22.00 Klasik Batı Müziği
22.30 Türk Halk Müziği
22.45 Şarkılar
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Caz Dünyasından
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Salon Orkestraları
07.30 Sabah İçin
08.30 Pazar Konseri
09.15 Btzen Besteler
09.45 Türküler Geçidi
10.15 Diskoteğimizden
11.15 Müzik Magazin
12.00 Sevilen Eserler
13.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
14.00 Ozanlık Töresini Ya - gatanlar
14.45 Operet Melodileri
15.45 Öyküler-Ezgiler
16.15 Halkın Dilinden Sazın
Telinden
17.00 Müzik Şöleni
18.30 Saz Eserleri ve Tam - bur Soloları
19.00 Batıdan Estetikler
19.30 Çalıp Söyleyenler
20.30 Klasik Türk Müziğın - den Seçmeler
21.00 Büyük Eserler
22.00 Şan Soloları
22.30 Caz Müziği
23.00 Geceden Geceye
24.00 Eski Müziğin Ustaları
00.30 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

